

Jou toekomst.....
JOU KEUSE!

40 Dae GEBEDSFOKUS 2021

Jou toekoms – Jou keuse

(Christene se politieke verantwoordelikheid)

40-Dae Gebedsfokus op die Landbou

1 Oktober – 10 November 2021

Uitgegee deur Amos Agrimin

AMOS is 'n nie-rassige Koninkryksbediening wat hulle beywer om mense se verhouding met God, ander mense en die skepping te herstel en te bou.

*God se Koninkryk moet oral sigbaar word –
in die landbou, maar óók in die politiek.*

Met die uitsluitlike doel dat jy hierdie publikasie gratis mag versprei, hou AMOS geen kopiereg daarop nie. Daarom mag jy hierdie boekie sonder toestemming reproduseer langs enige elektroniese of meganiese weg, of in enige ander vorm, hetsy deur fotokopiëring, bandopname, of enige ander stelsel van inligtingsbeweging. Die publikasie mag egter nie gewysig of verkoop word nie. Dis 'n oortreding van outeursreg. Vir enige navrae kan u 'n e-pos stuur aan secretary@amosafrica.net.

Aanhalings is uit die 1983-Vertaling van die Afrikaanse Bybel, tensy anders aangedui.

www.amosafrica.net

ISBN 978-1-920138-73-8

AMOS

dra graag hierdie Gebedsfokus op aan almal wat hulle
oor dekades beywer het vir:

Waarheid en Versoening
Eenheid en Samewerking
Reg en Geregtheid
Liefde en Omgee
Vrede en Voorspoed

Baie het 'n hoë prys vir hulle bydrae betaal.
Dit word waardeer.

Mag ons as burgers nooit toelaat dat die
wonder wat God in 1994 in Suid-Afrika gedoen het,
deur ons optrede ongedaan gemaak word nie.

INHOUDSOPGAWE

Deel 1 Jou besluite het gevolge

- Dag 1 Jy het 'n keuse. Maar jou keuse het gevolge
- Dag 2 Jou keuse het gevolge vir vandag én vir die toekoms

Deel 2 God is Koning. Hy regeer vir altyd

- Dag 3 Josef is deur God geroep
- Dag 4 Dawid is in opdrag van die Here tot koning gesalf
- Dag 5 Daniël en sy vriende buig nét voor Hom wat ewig heers
- Dag 6 Koning Jesus – Heerser oor die Konings van die aarde

Deel 3 Dit is nag as mag in verkeerde hande beland!

- Dag 7 Regeerders het mag
- Dag 8 Wanneer mag in verkeerde hande beland, is dit nag!
- Dag 9 As julle daarvoor soek, gaan julle dit kry. Oppas!

Deel 4 Kiesers se verantwoordelikheid

- Dag 10 Kiesers se verantwoordelikheid (1)
Maak dit vir die regering maklik om oor jou te regeer
- Dag 11 Kiesers se verantwoordelikheid (2)
Bid vir politieke leiers en die regering
- Dag 12 Kiesers se verantwoordelikheid (3)
Seën die owerheid en regering
- Dag 13 Kiesers se verantwoordelikheid (4)
Toon respek teenoor die owerheid
- Dag 14 Kiesers se verantwoordelikheid (5)
Help die regering
- Dag 15 Kiesers se verantwoordelikheid (6)
Hou die regering aanspreeklik
- Dag 16 Kiesers se verantwoordelikheid (7)
Moenie jou stem permanent weggee nie
- Dag 17 Kiesers se verantwoordelikheid (8)
Stem! Stem vir die regte persoon of party
- Dag 18 Kiesers se verantwoordelikheid (9)
Sorg dat mag tussen mense verdeel word

Deel 5 Rooiligte

- Dag 19 Rooilig (1)
Misbruik van mag
- Dag 20 Rooilig (2)
Kaderontplooiing
- Dag 21 Rooilig (3)
Binnegevegte
- Dag 22 Rooilig (4)
Omkopery
- Dag 23 Rooilig (5)
Die regering regeer nie self nie
- Dag 24 Rooilig (6)
Godsdiensvryheid word bedreig

Deel 6 Wie behoort te regeer?

- Dag 25 Wie behoort te regeer? (1)
Dié wat gesag en die doel daarvan verstaan
- Dag 26 Wie behoort te regeer? (2)
Dié wat leierskap en die doel daarvan verstaan
- Dag 27 Wie behoort te regeer? (3)
Dié met integriteit én vaardigheid
- Dag 28 Wie behoort te regeer? (4)
Wyse mense met opleiding, kennis en ervaring
- Dag 29 Wie behoort te regeer? (5)
Dié wat getrou was in min
- Dag 30 Wie behoort te regeer? (6)
Die wat die kennis én vaardighede het om probleme op te los

Deel 7 Bylaag

- Dag 31-40 Sake vir voortgaande gebed

Hoe om die meeste van die Gebedsfokus te maak.

Hou die volgende in gedagte:

1. Beplan en organiseer

Dis nou die ideale tyd vir Christene om oor kultuur, kerk, sosiale en partypolitiese grense hande te vat en saam te bid. Benut elke bestaande gebedsgeleentheid en skep ook nuwe geleenthede om dit te doen.

Bemark die *40-Dae Gebedsfokus* so wyd as moontlik. Stuur die e-pos en WhatsApp aan familie en vriende, politieke partye en kandidate, kerke en gemeenskapsorganisasies. Plaas die inhoud op jou FB. Benut die plaaslike koerante en radiostasies. Verwys vriende na AMOS se tuisblad: www.amosafrica.net.

2. Lees die Skrifgedeeltes

Lees daaglik ten minste die Skrifgedeeltes wat bo-aan elke dagstukkie gegee word. Indien jy net die boodskap lees, gaan jy min seën en groei ervaar. Onthou, die belangrikste is om die Gees die geleentheid te gee om deur die Woord aan die woord te kom.

3. Bely sonde

Al word dit nie spesifiek by elke dagstukkie genoem nie, is dit uiters belangrik om deurgaans aandag te gee aan die vier belangrike sake wat in **2 Kronieke 7:14** genoem word:

- Laat die Heilige Gees berou in jou bewerk;
- Bid en bely alle sonde waarvan die Gees jou oortuig;
- Vra na die wil van die Here en gehoorsaam dit;
- Draai terug van jou borse weë. Draai jou rug op alles wat in die lig van die Woord nie God se goedkeuring wegdra nie.

4. Gebedsriglyne

Die gebedsriglyne is nie wettiese voorskrifte nie. Dis net riglyne. Lees en oordink die gedeelte vir elke dag. Bid dan oor alles wat die Heilige Gees op jou hart plaas.

Aan die einde van die 30 Dagstukkies, is daar 'n lys Skrifgedeeltes waaroor jy deurlopend behoort te bid. Moenie na die verkiesing ophou bid nie.

5. Kweek die dissipline om te vas en gehoorsaam te wees

Daar is verskeie goeie boeke op die mark oor vas en gebed. Lees dit gerus. Die 40-Dae Gebedsfokus is 'n ideale geleentheid om jou selfbeheersing en dissipline op te skerp. Jy kan soos Ester-hulle vir drie dae niks eet of drink nie (Ester 4:16), of soos Daniël en sy vriende vir 21 dae net groente eet en water drink (Daniël 1:12). Jy kan ook soos Jesus 'n volle 40 dae vas (Matteus 4).

Luister op [YouTube](#) na: ***“The secret power of fasting”, a teaching by Derek Prince.*** Dit kan (en sal) jou lewe en jou verhouding met God radikaal verander.

Dis nie net kos wat ek en jy moet leer om soms te los nie. Ons moet leer om **altyd ons sonde en ongehoorsaamheid te los**. Ons moet afsien (permanent “vas”) van ons bose werke en breek met slegte gewoontes. Kruisig die eie-ek: *Ék wil! Ék dink! Ék voel!* Dit gaan nie oor my en jou nie, maar oor **God’s Word, God’s Will, God’s Way** vir my en jou en ons land.

Bid gedurig!

DEEL 1

JOU BESLUIE HET GEVOLGE

Kinders behoort van kleins af geleer te word dat alle keuses en besluite gevolge het. **Dit is hoe die lewe werk.** Dit geld ook vir politiek en die besluite wat ons daarvoor neem.

In 'n demokratiese land het alle geregistreerde burgers bo 'n sekere ouderdom normaalweg die reg om te mag stem. Dit beteken hulle het die reg om 'n besluit te neem en 'n keuse te maak: Wie gaan oor ons regeer?

Óf jy jou kruisie trek en agter watter individu of party se naam jy dit doen, het dus 'n invloed op jou en jou kinders se toekoms.

Dink mooi, voor jy 'n besluit neem.

DAG 1

Jy het 'n keuse. Maar jou keuse het gevolge

Lees: Deuteronomium 30:19-20

“Vandag gee ek aan jou die keuse tussen lewe en dood, tussen seën en vloek. ... Mag jy tog die lewe kies sodat jy en jou nageslag mag lewe! Om die HERE jou God lief te hê, Hom te gehoorsaam en jou aan Hom te verbind, bring vir jou die lewe” (Deuteronomium 30:19-20. NLV).

Hieruit leer ons:

- ✓ God gee jou altyd 'n keuse. Maar Hy sê ook jou keuse het gevolge;
- ✓ God sê wat jy moet kies;
- ✓ Jou keuse het gevolge vir jou nageslag;
- ✓ God laat die keuse in jou hande. Maar jý moet en sal die gevolge daarvan dra.

Keuses werk so: Norman is 13 jaar oud. Sy vriende bied hom 'n sigaret aan. **Norman moet dadelik kies: Ja óf nee!** Sy keuse het gevolge, al dink hy nie daaraan nie. **Alle besluite het gevolge!** Hy moet besluit met watter gevolge hy wil saamleef:

As hy weier om te rook, kan sy maats hom spot en verwerp. Sien hy kans om met dié gevolg van 'n nee-besluit saam te leef?

As hy die sigaret neem en rook, kan hy daaraan verslaaf raak. Dit sal hom baie geld kos. Geld wat hy kon gebruik om vooruit te gaan in die lewe. Sy gesondheid kan ook daaronder ly: rook is sleg vir jou gesondheid. Sy besluit om te begin rook kan ook die deur na ander verslawing, soos drank en dwelms, oopmaak. Sien Norman kans om met dié gevolge van 'n ja-besluit saam te leef?

Alle besluite het gevolge. Daarom moet jy leer om vooruit te dink. Voor jy kies, moet jy aan al die gevolge van jou besluit dink. Jou keuse het gevolge vir jou en jou nageslag.

Bespreek:

- Watter besluite het jy al geneem wat slegte gevolge gehad het? Watter besluite het goeie gevolge gehad? Was daar besluite wat goeie én slegte gevolge gehad het? Noem voorbeelde.
- Dis verkiesingstyd. Wat dwing dit jou om te doen?
- Wat beteken dit as jy nie stem nie? Beteken dit dat jy nie 'n keuse gemaak het nie? Watter gevolge is daar as jy besluit om nie te stem nie?

Onthou:

Elke verkiesing dwing jou om 'n besluit te neem, al wil jy nie by politiek betrokke raak nie. Elke besluit wat jy neem, het gevolge.

- Elke besluit het goeie en/of slegte gevolge vir jou en jou nageslag.
- Dis jou politieke reg om te stem, maar daar is gevolge as jy stem. Daar is ook gevolge as jy nié stem nie.
- Dit maak nie saak vir watter party jy stem nie. Daar is altyd gevolge.

Wenke vir kiesers:

- ✘ Dink vóóruit, want alle besluite het gevolge.
- ✘ Neem net 'n besluit indien jy bereid is om met die gevolge daarvan saam te leef.
- ✘ Indien jy nie met die gevolge van 'n besluit wil saamleef nie, neem 'n ander, beter besluit.

Gebed:

- † Gesels met die Here oor jou besluite en die gevolge daarvan.
- † Vra die Heilige Gees om jou te help om die regte besluit te neem.
- Vra Hom wat die gevolge van jou besluit gaan wees.

DAG 2

Jou keuse het gevolge vir vandag én vir die toekoms

Lees: Spreuke 1:31, asook 14:15 en 27:12; Galasiërs 6:7-8

Alle besluite het gevolge. Party gevolge is goed en lekker. Ander is sleg en pynlik. Maar dis nie só eenvoudig nie. Meeste besluite het positiewe (goed/lekker) én negatiewe gevolge (sleg/pynlik). Dink weer aan die besluit wat Norman moes neem. Albei besluite sou negatiewe (slegte) en positiewe (goeie) gevolge hê.

'n Nee-besluit sou dadelik 'n *negatiewe* gevolg hê: sy maats sou hom spot en dalk verwerp. Maar op die lange duur sou dit 'n *positiewe* gevolg hê: hy sou geld spaar en gesonder wees. Dalk sou dit hom laat goed voel omdat hy nie aan groepsdruk toegegee het nie. Dit sou hom sterker maak en help om nie met ander dwelms te eksperimenteer nie.

'n Ja-besluit sou dadelik 'n *positiewe* gevolg hê: hy sou *in wees* by sy pêle. Maar op die lange duur sou dit *negatief* wees: dit sou hom baie geld kos, sy gesondheid benadeel en die deur oopmaak om ander dwelms te begin gebruik.

Wat ook al Norman besluit het, dit sou goeie én slegte gevolge hê:

As hy **sou** rook: Korttermyn gevolge goed - langtermyn gevolge sleg.

As hy **nie** sou rook **nie**: Korttermyn gevolge sleg - langtermyn gevolge goed.

Daarom: dink voor verkiesingstyd oor die gevolge van jou besluit. Dink aan die korttermyn én die langtermyn gevolge. Kies dan met watter besluit se gevolge jy bereid is om mee saam te leef. Onthou: jou besluit bepaal jou én jou kinders se toekoms.

Jy kies gewoonlik wat nou vir jou lekker is. Jy dink nie eers daaraan dat dit ook slegte gevolge kan hê nie. Dis gewoonlik die verkeerde besluit. **Kies wat op die langtermyn die beste is, al is dit nie nou vir jou lekker nie.**

Bespreek:

➤ Lees 1 Samuel 8:1-22. Israel wil 'n koning hê. Samuel bid. Wat doen hy nog? Lees veral vers 9, asook 18-22.

- Wat is julle ervaring? Dink kiesers aan die onmiddellike én die langtermyn gevolge van hulle keuses? Hoekom sê julle só?
- Lees Spreuke 27:12. Wat doen verstandige mense? Wat doen onervare mense?
- Dink terug aan die vorige verkiesing. Het die keuse van die meerderheid kiesers goeie en/of slegte gevolge gehad? Noem voorbeelde.

Onthou:

- **Elke besluit het gevolge.**
- **Elke besluit het goeie** (positiewe) **en slegte** (negatiewe) **gevolge.**
- **Elke besluit het korttermyn en langtermyn gevolge.**
 - ✓ Jy moet bereid wees om met die gevolge van jou besluit saam te leef.

Wenke vir kiesers:

- X Dink vooruit, want elke keuse het korttermyn én langtermyn gevolge.**
 - ✓ Dink wat die gevolge van jou besluit gaan wees:
 - Dink aan die onmiddellike gevolge.
 - Dink aan die langtermyn gevolge.
 - ✓ Dink mooi of jy bereid is om met die gevolge van jou besluit saam te leef.
- X** Wanneer jy gaan stem, dink aan die toekoms, nie net aan vandag en môre nie. Die besluit wat op die lang duur die grootste voordeel vir die meeste mense inhou, is gewoonlik die beste besluit.

Gebed:

- † Vra die Heilige Gees om jou te help om vooruit te dink. Vra Hom om jou bewus te maak van die gevolge van elke besluit.
- † Bid vir jou kinders en kleinkinders. Bid nou al vir die regering wat oor hulle gaan regeer.

DEEL 2

GOD IS KONING. HY REGEER VIR ALTYD

'n Mens maak nie altyd die regte afleidings op grond van dit wat jy sien nie. As jy met jou fisiese oë na die regering en die gebeure rondom jou kyk, kan jy dink dat hulle alle mag het om te doen wat hulle wil. Maar dis 'n verkeerde afleiding. Die waarheid is dat alle mag aan God behoort. Hy het mag om konings aan te stel en te verwyder. Deur Josef, Dawid en Daniël het Hy sy verbond met Israel in stand gehou en sy koninklike mag gedemonstreer. God het Jesus vir ewig Koning gemaak. Hy het aan Hom 'n Naam bo alle name en 'n posisie hoër as enige ander wese gegee.

Jesus regeer oor die regeerders van hierdie wêreld.

Moet dit nooit vergeet nie. Moet jou nie laat bangpraat nie. Moenie in vrees lewe nie, tensy jy steeds weier om Jesus as Verlosser en Here te aanvaar.

DAG 3

Josef is deur God geroep

Lees: Genesis 37:5-11; 41:40-44; 50:19-21

Josef (Genesis 37 tot 50) is duidelik deur God uitgekies om 'n belangrike rol in die geskiedenis van Israel te speel. Daarom het God hom twee drome gegee. Dít het sy broers jaloers en baie kwaad gemaak. Hulle het hom as slaaf verkoop en só het hy in Egipte beland. Dáár is hy vals beskuldig en het hy in die tronk beland. Maar God was steeds met Josef en hy was selfs daar 'n suksesvolle leier (Genesis 39:19-23). Die Here het aan Josef wysheid gegee en aan hom openbaar wat die Farao se drome beteken. Toe die Farao besef dat niemand soveel verstand en wysheid soos Josef het nie, het Hy hom oor alles en almal aangestel. Net die Farao was bo hom. Josef het die wysheid en verstand wat God hom gegee het, gebruik om die roeping en opdrag van die Here uit te voer. Hy het graan opgegaan gedurende die sewe jaar van oorvloed en dit gedurende die sewe jaar van hongersnood verkoop (Genesis 41:37-57). Josef het ook graan aan sy Pa en broers verkoop. Sy broers het voor hom gebuig. Josef het verstaan dat God hom vir 'n spesifieke doel na Egipte gestuur en in dié besondere magposisie geplaas het (Genesis 45:5-8).

“Maar Josef het hulle geantwoord: Moenie bang wees nie. Ek is nie God nie. Julle wou my kwaad aandoen, maar God wou daarmee goed doen: Hy het gesorg dat 'n groot volk nou in die lewe gebly het. Moenie bang wees nie. Ek sal sorg dat julle en julle kinders kos het” (Genesis 50:19-21a).

Dit is duidelik: God bly getrou aan sy verbond met Abraham en sy nageslag. Hy is hulle God en Hy sorg vir hulle. Daarom het Hy Josef geroep en sy karakter gevorm. Hy het hom 'n goeie verstand en besondere wysheid gegee. Josef het geweet dat dit God was wat hom in dié hoë posisie geplaas het. God het dit deur die Farao gedoen. Daarom het Josef aangehou om God te dien (Genesis 42:18). Sy politieke sukses was aan God te danke (Genesis 39:23).

Bespreek:

- Wie weet en wie bepaal wat in die toekoms gaan gebeur?
- Lees Genesis 41:40-44. Beteken dit dat die Farao die finale sê oor Josef gehad het? Is dit regtig die Farao wat Josef aangestel het? Lees Psalm 105:16-22 en Spreuke 21:1.
- God het aan Abraham belowe om vir altyd sy, én sy nageslag se God te wees en vir hulle te sorg (Genesis 12:1-3 en Genesis 17:1-8). God het geweet dat daar sewe jaar hongersnood op pad was. Hy het geweet wat om te doen om te verseker dat die nageslag van Abraham nie almal van honger omkom nie. Daarom het Hy Josef geroep, voorberei en aangestel. Dink jy/julle dat God vandag nog mense roep, voorberei en aanstel om sy wil op politieke terrein uit te voer?
- Mag Christene weier om by politiek betrokke te raak, terwyl God self dáár betrokke is?

Onthou:

- God regeer!
- God is ook in beheer van die politiek. Hý gee aan leiers die gesag om besluite te neem en te sorg dat dit uitgevoer word.
- God roep nie net predikante en pastore nie.
 - Hy roep ook mense om te regeer – politici!
 - Hy gee aan hulle gesag.
 - Hy plaas hulle in 'n posisie om besluite te neem en te sorg dat dit uitgevoer word.
- Politieke leiers wat deur God geroep is, moet God se doel verstaan en aan Hom gehoorsaam bly.

Wenke vir kiesers:

- X** Dink na oor wat God in die land wil doen.
- X** Watter party of onafhanklike kandidaat verstaan dat hulle deur God geroep is en in sy diens staan?
- X** Watter party of onafhanklike kandidaat is bereid om uitvoering te gee aan wat God nou en in die toekoms wil doen?

Gebed:

- † Praat met die Here oor bogenoemde drie wenke aan kiesers.

DAG 4

Dawid is in opdrag van die Here tot koning gesalf

Lees: 1 Samuel 16:1 en 11-13; Handeling 13:22

God het in Dawid al die potensiaal van 'n koning gesien (1 Samuel 16:1). Daarom het God aan sy profeet, Samuel, die opdrag gegee om Dawid as koning te salf. Dis duidelik dat Samuel nie maar net olie op Dawid uitgegooi het nie. Hy het Dawid gesalf en van toe af het die Heilige Gees kragtig in sy lewe gewerk (1 Samuel 16:13). Maar Dawid het nie dadelik koning geword nie. Vir meer as 10 jaar het God aan Dawid se karakter gebou en sy leierskap ontwikkel. Hy het hom gehelp om die vaardighede aan te leer wat hy nodig gehad het om 'n goeie koning te wees. In Psalm 78:70-72 lees ons: ***"Hy het Dawid as sy dienaar gekies en hom van die skaapkrake af weggeneem. Agter die lammerooie het Hy hom weggehaal om vir sy volk Jakob, sy eiendom Israel, te versorg. Dawid het die volk met toewyding versorg (integriteit) en hulle met oorleg gelei (vaardigheid)."***

Tog het Dawid owerspel en moord gepleeg. Hy het seks met Batseba gehad. Hy het dit probeer wegsteek deur sy politieke mag te misbruik en 'n slinkse plan gemaak. Dit het tot die dood van Batseba se man, Urija, gelei (2 Samuel 11:1 tot 12:25). Maar Dawid het berou gehad oor sy sonde. Hy het dit opreg voor die Here bely. Hy het die Here gesmeek om nie sy Heilige Gees van hom af weg te neem nie. Hy het 'n rein hart, 'n vaste koers en 'n eerlike getuienis van die Here gevra (Psalm 51). Dawid was 'n man na God se hart (1 Samuel 13:14).

Die Here het aan Dawid belowe dat iemand uit sy nageslag vir altyd op die troon sal sit en as koning regeer (Handeling 2:29-36). Jesus Christus is uit die nageslag van Dawid gebore. In Hóm het God sy belofte aan Dawid vervul (Handeling 13:19b-37).

In Dawid kry ons dus nog 'n bewys dat God nie net kerklike ampsdraers (Priesters en Leviete) vir sy diens roep nie. God roep ook konings!

Regeerders! Dawid is deur God geroep om sy volk met integriteit en vaardigheid te lei. Dawid se koningskap het vooruit gewys na Jesus, die ewige Koning!

Bespreek:

- Sommige mense dink dat God nie omgee **wie** oor sý mense regeer nie. Indien dít waar is, waarom het Hy Dawid bo al sy broers uitgekies om koning te word (1 Samuel 16:5-12)?
- God het Dawid met sy Heilige Gees toegerus en hom meer as 10 jaar vir sy koningskap voorberei. Dink jy dit bewys dat God omgee **hoe** iemand oor sy mense regeer?
- Mag Christene weier om by politiek betrokke te raak, ten spyte van die feit dat God omgee wie en hoe oor sy kinders regeer word? Mag hulle weier om te stem indien hulle die reg het om te stem?

Onthou:

- Dit is vir God belangrik **wie** oor sy kinders (sy volk) regeer.
- Dit is vir God belangrik **hoe** oor sy kinders (sy volk) regeer word.
- God wil jou as sy kind gebruik om te besluit **wie** gaan regeer en **hoe** hulle gaan regeer.
- Wat vir God belangrik is, moet ook vir jou belangrik wees! Onthou, God kyk anders na mense (1 Samuel 16:7b).

Wenke vir kiesers:

- ✘ **Wie** wil God hê moet nou in jou dorp, provinsie of land regeer?
- ✘ **Hoe** wil God hê moet dié wat verkies word, regeer?
- ✘ Is jy bereid om vir God se keuse te stem, net soos Samuel bereid was om God se keuse as koning te salf (1 Samuel 16:12b-13)?

Gebed:

- † Vra die Here om jou te help om leiers en partye te identifiseer deur wie Hý graag wil regeer.
- † Vra dat God politici, regerings en regeringsamptenare deur sy Gees en Woord sal leer om volgens sy wil te regeer.
- † Bid dat die Heilige Gees Christene sal oortuig dat God ook in en deur die politiek werk.

DAG 5

Daniël en sy vriende buig nêr voor Hom wat ewig heers

Lees: Daniël 3:13-19 en 6:6-11

Daniël is een van die jongmense wat deur koning Nebukadnesar van Babel in ballingskap weggevoer is. Die koning het beveel dat die bekwaamste van dié jong manne uit Israel uitgesoek moes word. Hulle moes vir drie jaar opgelei word om in sy paleis te dien. Daniël en sy drie vriende was deel van die groep begaafde jongmanne. Hulle het besluit om nie deur die Babiloniese kultuur ingesluk te word nie. God het aan hulle guns gegee. Hy het hulle ook met besondere verstand, insig en wysheid geseën. Daniël kon gesigte en drome uittê (Daniël 1:17 en 20). Nadat God Nebukadnesar se droom en die betekenis daarvan aan Daniël openbaar het, het Daniël God geprys en gesê: ***“Mag die Naam van God altyd geprys word, Hy aan wie die wysheid en die mag behoort, Hy wat tye en omstandighede verander, wat konings afsit en konings aanstel, wat aan die wyse manne die wysheid gee en die verstand aan dié wat insig het, wat ondeurgrondelike en verborge dinge openbaar en wat weet wat in die duisternis is; by Hom is die lig. ...”*** (Daniël 2:19-23). Daniël het onder andere profeties vir Nebukadnesar gesê: ***“In die tyd van daardie konings sal die God van die hemel ’n koninkryk oprig wat nooit vernietig sal word nie. Hierdie koninkryk sal nie deur ’n ander vervang word nie. Dit sal die ander koninkryk plat trap en vernietig, maar self sal dit vir altyd bestaan”*** (Daniël 2:44).

Daniël se drie vriende het ook aan God getrou gebly. Hulle is in ’n vuuroord gegooi omdat hulle nie voor politieke druk wou swig en God wou verloën nie. God het hulle gered en koning Nebukadnesar moes bely dat geen god in staat is om te red soos die God van Sadrag, Mesag en Abednego nie (Daniël 3:28-30). Hy sou moes ***“...erken dat die Allerhoogste het mag oor die koninkryke op die aarde en dit gee aan wie Hy wil”*** (Daniël 4:25). Hy het God geprys en gesê: ***“Alles wat Hy***

doen, is reg, sy optrede is regverdig. Hy het die mag om hoogmoediges te verneder" (Daniël 4:37).

Nebukadnesar se opvolger, koning Beltsasar het ook verwaand teenoor die Here opgetree (Daniël 5:1-4). God het hom sy lewensasem en koningskap gegee, maar hy het Hom nie geëer nie. Daarom is hy vermoor en sy koninkryk is verdeel (soos God vir Daniël gewys het) (Daniël 5:20-30). Koning Darius was een van sy opvolgers. Daniël het so uitgeblink bo die ander amptenare, dat Darius hom oor sy hele koninkryk wou aanstel (Daniël 6:4). Uit jaloesie het die ander toe vir Daniël 'n strik gestel. Daniël het geweier om voor enige ander god te buig en hy is in die leeu kuil gegooi. God het hom gered. Dit het so 'n indruk op koning Darius gemaak dat hy aan al die volke, nasies en taalgroepe oor die hele wêreld 'n brief gestuur het (Daniël 6:26). ***"Voorspoed! Ek gee hiermee opdrag dat in my hele koninkryk die God van Daniël gevrees en geëer moet word. Hy is die lewende God, Hy bestaan vir ewig; sy koninkryk sal nie vernietig word nie, sy heerskappy sal nooit eindig nie. Hy red en bevry, Hy doen tekens en wonders in die hemel en op die aarde; Hy het Daniël uit die kloue van die leeus gered"*** (Daniël 6:27-29).

Bespreek:

- Wat is die één boodskap wat in Daniël 1-6 herhaal word? Wie regeer? Wie is in beheer? Wie het die laaste sê?
- Wat het gemaak dat heidense konings moes erken en bely dat daar nét één God is en dat Hy mag en gesag oor alle aardse koninkryke het?
- Hoeveel koninkryke is daar in hierdie wêreld volgens Daniël 2:44?
- Watter koninkryk wil jy bou en bevorder? Hoe gaan jy dit doen?
- Hoe troos en bemoedig die boodskap van Daniël 1-6 jou wanneer jy bang en benoud word as gevolg van politieke gebeure (plaaslik en internasionaal)?
- Wat is God se houding teenoor die wat dink hulle het die mag in hulle hande? Lees Psalm 2:1-6; 37:13; 59:9.

Onthou:

- God se Koninkryk sal altyd bly groei. Dit sal nooit tot 'n einde kom nie!
- God verwag dat jy aan Hom getrou sal bly en jou nie deur politieke druk sal laat intimideer nie. Hy is die enigste, ewige en ware Koning.
- Moenie bang wees nie! Die enigste koninkryk wat nooit gaan val nie, is God se Koninkryk!

Wenke vir kiesers:

- X Moenie bang wees nie!** Leef jou getuienis.
- X Moenie bang wees nie!** Die magte van die hel sal nie die kerk van Christus oorweldig nie (Matteus 16:18). Die koninkryke en regeerders van die aarde kan nie die groei van God se Koninkryk keer nie (Daniël 6:27).
- X Moenie bang wees nie!** Moet jou nie laat intimideer om God in die politiek te verloën en voor afgode te buig nie.

Gebed:

- † Vra die Here om jou te help om nie bang en ontrou aan Hom te word nie (Openbaring 21:8).
- † Bid dat God se Naam in die politiek geheilig sal word; dat sy wil sal geskied, en dat sy Koninkryk sal kom.
- † Bid vir Christene in die regering. Vra dat die Heilige Gees aan hulle besondere wysheid en buitengewone bekwaamheid sal gee. Bid dat hulle altyd en onder alle omstandighede aan God getrou sal bly, ongeag die prys (Daniël 3:17-19).

DAG 6

Koning Jesus – Heerser oor die konings van die aarde

Lees: Jesaja 9:5-6; Filippense 2:5-11; Openbaring 1:4-6

God het Dawid belowe dat iemand uit sy nageslag **vir altyd as koning** op sy troon sal sit. Daniël se hele lewe en optrede het getuig dat daar net één God is. Hy **regeer vir ewig** en Hy het mag en gesag oor alle aardse koninkryke. Jesaja het dieselfde geprofeteer (Jesaja 9:5-6). Hy het gesê dat die Heilige Gees Jesus vir sy taak sou toerus. Hy het ook profeteer dat Jesus regverdig en betroubaar sal regeer (Jesaja 11:3-5).

In Lukas 1 lees ons dat die engel Gabriël aan Maria verskyn het. Hy het bevestig dat die Here al hierdie beloftes en profesieë gaan vervul deur aan haar 'n seun te gee. ***“Jy sal swanger word en 'n seun in die wêreld bring, en jy moet Hom die naam Jesus gee. Hy sal groot wees en die Seun van die Allerhoogste genoem word. Die Here God sal Hom die troon van sy voorvader Dawid gee, en Hy sal as koning oor die nageslag van Jakob heers tot in ewigheid. Aan sy koningskap sal daar geen einde wees nie”*** (Lukas 1:31-33).

Jesus het sy Vader liefgehad. Hy het altyd alles presies gedoen soos sy Vader Hom beveel het. Daarom het die Satan géén mag oor Jesus nie (Johannes 14:30-31). Jesus was tot die dood toe aan God gehoorsaam. God het Hom uit die dood opgewek en aan Hom 'n Naam en 'n posisie gegee bo alles en almal (Filippense 2:5-11 en Efesiërs 1:19b-22). Daarom kon Jesus die Satan beveel om die sleutels van die dood en die doderyk aan Hom te oorhandig (Openbaring 1:18). Voor sy Hemelvaart het Jesus dit baie duidelik gestel: ***“Aan My is alle mag gegee in die hemel en op die aarde”*** (Matteus 28:18).

Jesus is nou besig om vanuit die hemel as Koning te regeer (1 Korintiërs 15:20-28). Hy regeer in reg en geregtigheid. Hy regeer sóós sy Vader wil. In die hemel gebeur alles reeds in ooreenstemming met die wil van die Vader. Maar hier op aarde is die vestiging van God se koninkryk nog 'n

proses. Hy het my en jou beveel om deel te neem aan die proses. Ons moet seker maak dat God se Koninkryk oral kom. Daarom moet ons aanhou bid dat sy Koninkryk sal kom. Ons moet aanhou om ons vir die koms van die Koninkryk van God te beywer (Matteus 6:10 en 33). Ons moet God op elke terrein van die lewe gehoorsaam: huwelik en gesin, landbou, onderwys en politiek. Sy wil moet **oral** op aarde geskied soos in die hemel. God se wil moet ook geskied in **hóé** regerings regeer! God wou deur Salomo self oor Israel regeer (1 Kronieke 28:5). Net so wil Jesus Christus vandag self oor elke volk, stam, taal en nasie regeer. Hy wil dit doen deur Christen-politici en/of leiers wat net soos Hy, altyd in alles aan die Vader gehoorsaam is.

Bespreek:

- God se Koninkryk kom in die landbou wanneer Christen-boere (werkgewers en werknemers) 24/7 aan God gehoorsaam is en sy wil doen. Die vraag is: **Hóé** sal God se Koninkryk op politieke terrein kan kom as Christene niks met politiek te doen wil hê nie?
- **Hóé** behoort regerings te regeer?
- Wie gee gesag aan regerings en politieke leiers – selfs al is hulle nie Christene nie? Lees Johannes 19:10-11 en Romeine 13:1.
- God se kinders het geen rede om bang en bekommerd te wees nie. Beteken dit dat hulle nie hoef te stem as hulle die geleentheid het nie? Beteken dit hulle moet net aanvaar wie ook al oor hulle regeer?

Onthou:

- Christus Jesus heers oor die konings van die aarde. Sy Koninkryk is ewig!
- Jy moet jou deel doen om te verseker dat regerings en politieke leiers ook die wil van die Koning gehoorsaam.
- Alle mag en gesag word deur God aan mense gegee. As hulle dit misbruik, sal God dit een of ander tyd van hulle af wegvat. Hulle sal tot 'n val kom.
- God eis rekenskap van almal wat regeer oor die manier waarop hulle regeer.

Wenke vir kiesers:

- ✘ Gebruik jou stem om mense in beheer te plaas:

- i.* wat God se Naam eer en Hom as ewige Koning erken;
- ii.* wat hulle beywer vir die koms van God se Koninkryk op aarde;
- iii.* wat wil hê God se wil moet op aarde geskied soos in die hemel.

X Moenie 'n ander Koninkryk met jou stem bevorder nie.

Gebed:

- † Loof, prys, dank en aanbid Hom wat vir ewig Koning is.
- † Bid dat Christene hulle invloed in regerings sal laat geld. Bid dat hulle nie van die politieke terrein sal onttrek nie, want dan sal dit vir die koninkryk van Duisternis maklik wees om veld te wen.
- † Bid dat almal wat regeer sal besef dat hulle net mag het omdat God dit aan hulle gegee het. Bid dat hulle sal besef dat hulle aan God rekenskap sal moet gee oor hoe hulle hulle mag gebruik.

DEEL 3

MOENIE DAT MAG IN VERKEERDE HANDE BELAND NIE

Politiek is nie 'n grap nie. Dis lewensbelangrik dat Christene moet sorg dat mag nie in verkeerde hande beland nie. Dis makliker om dit te voorkom as om agterna die beheer te probeer terugkry.

DAG 7

Regeerders het mag.

Lees: 1 Samuel 8:1-20

In 1 Samuel 8 lees ons dat alle leiers baie mag het. Dit maak nie saak of hulle deur God aangestel óf deur mense verkies is nie. Hulle het mag! Daar is meer as een regeringstelsel. Die bekendste is waar konings, óf diktators, óf 'n verkose regering regeer. Wanneer 'n **koning** sterf, word sy oudste seun gewoonlik die nuwe koning. Die koningskap word binne 'n bepaalde familie van geslag tot geslag oorgedra. **Diktators** is individue of klein groepies mense wat hulle politieke mag misbruik om hulleself te bevoordeel. Hulle gebruik geweld om mense te onderdruk en hulle wil op mense af te dwing. Hulle heers deur vrees. In 'n **demokrasie** kan mense self besluit wie oor hulle regeer. Stemgeregtigde burgers kies hulle eie politieke leiers om oor hulle te regeer. Maar onthou: alle politieke leiers het mag.

Op 'n plaas was daar 21 werkers. Hulle kon kies of hulle op die 15de of op die laaste dag van die maand betaal wou word. Party wou aan die einde van die maand betaal word sodat hulle dan hulle goed kon gaan koop. Ander wou in die middel van die maand betaal word omdat die dorp te besig is aan die einde van die maand. Die werkgewer het gesê hulle kon self kies, maar álmal moes by die meerderheid se besluit inval. Net 12 werknemers het op “stemdag” gestem. **Sewe** het verkies om aan die einde van die maand betaal te word. **Vyf** het gestem vir die middel van die maand. **Nege** mense het nie gestem nie. Na 'n paar maande was meeste mense ontevrede met die besluit. Maar dit was te laat vir trane. Sewe uit 12 het vir die einde van die maand gestem. Met 58.3% van die stemme was hulle die meerderheid. Maar eintlik was hulle net 33.3% (sewe uit 21) van die mense op die plaas. Die nege mense wat nie gestem het nie, het toegelaat dat die sewe wat vir die einde van die maand gestem het, besluit het wat almal moet doen. Dis hoe 'n demokrasie werk. Hoe minder mense stem, hoe makliker is dit vir 'n party om die verkiesing te wen, al verteenwoordig hulle nie die meerderheid van die mense in die land nie.

Bespreek:

- Waarom wil so baie mense in 'n demokratiese land niks met politiek te doen hê nie? Waarom wil hulle nie aan verkiesings deelneem nie?
- Het iemand wat nie wil stem nie die reg om agterna te kla oor besluite wat verkose leiers neem?
- Waarom móét jy aan elke verkiesing deelneem?

Onthou:

- **Politieke leiers het die reg om belangrike besluite namens jou te neem.**
 - ✓ Hulle het die reg om wette te maak wat jý moet gehoorsaam.
 - ✓ Hulle kan besluit watter amptenare hulle wil aanstel, selfs al kan die amptenare nie die werk doen nie.
 - ✓ Hulle besluit wat jón kind op skool moet leer én wat hy nie geleer mag word nie. Hulle beheer die onderwysstelsel.
 - ✓ Hulle het die sê oor die land se geld en doen dáármee wat hulle wil.
 - ✓ Hulle besluit oor jón gesondheid, jón veiligheid, jón godsdiens en die toekoms van jón kinders en kleinkinders.
 - ✓ Hulle besluite maak dit vir jou maklik óf moeilik om werk te kry of jou eie besigheid te begin.
- **In 'n demokratiese land móét jy stem anders kan die minderheid mense hulle besluite op die meerderheid afdwing.**

Wenke vir kiesers:

- ✘ Sorg dat jy as kieser geregistreer is en neem deel aan elke verkiesing.
- ✘ Stem vir mense ('n party) wat jy kan vertrou om volgens die wil van God, belangrike besluite namens jou te neem.

Gebed:

- † Vra die Heilige Gees om jou te lei om vir mense / 'n party te stem wat jy kan vertrou om goeie besluite namens jou te neem.
- † Gehoorsaam die opdrag in 1 Timoteus 2:1-4.

DAG 8

Wanneer mag in die verkeerde hande beland, is dit nag!

Lees: 1 Samuel 8:1-5 en Spreuke 17:23

Samuel se ma, Hanna, kon nie kinders hê nie. Sy het lank gebid en gesmeek dat die Here vir haar 'n seun gee. Sy het belowe om dié seun aan die Here toe te wy. Die Here het haar gebed verhoor en sy het gedoen wat sy belowe het (1 Samuel 1). Samuel het die Here gedien en hy was 'n goeie leier (1 Samuel 2:18; 3:19-20; 7:15). Maar Samuel se seuns was nie soos hulle pa nie. Toe hulle Samuel opvolg, het hulle nie die belange van die volk nie, maar hul eie belange bevorder:

- Hulle het hulleself verryk ten koste van ander;
- Hulle het omkoopgeskenke aanvaar;
- Hulle het die regspraak verdraai (1 Samuel 8:3).

Vandag doen swak leiers presies dieselfde. Hulle misbruik die land se geld tot hulle eie voordeel. Hulle gee nie om hoe sleg die land se paaie is nie, solank hulle self net die duurste en beste motors kan ry. Hulle gee nie om hoeveel mense aan Covid-19 sterf nie, solank hulle net miljoene rand uit mediese tenders kan kry.

Swak leiers neem nie goeie besluite nie. As iemand hulle betaal, sal hulle doen wat dié persoon sê, al is dit tot nadeel van die hele land. Hulle dink net aan hulleself. Hulle soek net hulle eie voordeel. Wie omkoop, kan omgekoop word. 'n Politieke leier wat jou stem met 'n bord kos, 'n T-hemp, 'n belofte van werk of geld probeer koop, sal ook, in ruil vir 'n motor, 'n tender aan 'n maatskappy gee wat dit nie verdien nie.

Geld wat stom is, maak reg wat krom is. As iemand Samuel se seuns in die geheim 'n paar rand betaal het, was hulle maar te gewillig om skuldige mense onskuldig te verklaar en onskuldige mense te veroordeel. Hulle het die waarheid verdraai om hulle eie onskuld te probeer bewys. Hulle het hulle nie gesteur aan dit wat reg is nie. Hulle het net in geld belang gestel.

Bespreek:

- Noem nog voorbeelde van hoe swak leiers hulleself ten koste van ander verryk; hoe hulle omgekoop word en/of ander probeer omkoop; hoe hulle die uitsprake van howe in hulle en hulle korrupte vriende se guns probeer beïnvloed.
- Watter toekoms het 'n land wat deur leiers regeer word wat soos Samuel se twee seuns is?

Onthou:

- **Wanneer korrupte mense eers die mag het, sal hulle nog meer korrup raak om hulle mag ten alle koste te behou.**
- **'n Boom word aan sy vrugte geken** (Matteus 7:15-20). Jy kan goeie leiers uitken aan wat hulle doen. Goeie leiers verryk nie hulleself ten koste van ander nie. Hulle betaal of eis nie omkoopgeld nie. Hulle verdraai nie die waarheid om hulle en hulle korrupte vriende se skuld te probeer wegsteek nie (Eksodus 23:2-3 en 6-8).
 - ✓ **Slegte leiers sal nooit goed regeer nie.** As jy vir hulle stem, moet jy tevrede wees as hulle net dink hoe hulle meer geld en mag kan kry. Hulle dink nie aan wat vir jou of die land goed is nie.
 - ✓ **Moenie net luister wat leiers sê nie. Kyk wat hulle doen.** Doen hulle wat goed en reg en in almal se belang is? Of doen hulle enige iets om meer geld en mag te kry?
- **Hoe leiers leef is belangriker as die mooi dinge wat hulle sê.**

Wenke vir kiesers:

- ✗ As jy vir korrupte leiers stem en mag in hulle hande plaas, gaan jy en jou kinders vir baie jare met die slegte gevolge van jou keuse moet saamleef.
- ✗ Dis beter om mag uit die hande van verkeerde mense te hou, as om agterna te probeer om weer die mag van hulle af weg te neem.

Gebed:

- † Bid dat kiesers nie mag in die hande van korrupte leiers sal sit nie.
- † Bid vir die redding van alle leiers (1 Timoteus 2:1-6).

DAG 9

As julle daarvoor soek, gaan julle dit kry. Oppas!

Lees: Jesaja 1:10-20

Thabo se ouers is baie lief vir hom. Hulle het mooi drome en groot ideale vir hom. Daarom leer en onderrig hulle hom met groot geduld en baie liefde. Hy weet presies wat sy ouers van hom verwag. Hy weet ook hoekom hy sekere dinge moet doen, terwyl hy ander dinge nie mag doen nie. Sy ouers het dit oor en oor aan hom verduidelik. Hulle het mooi met hom gepraat, maar Thabo wou nie luister nie. Op 'n dag sê sy pa vir hom: *“Mannetjie, jy soek vir 'n pakslae. Jy beter nou luister, of jy gaan die gevolge van jou ongehoorsaamheid voel. Ons is lief vir jou en weet wat goed is vir jou. Glo dit en luister na ons.”* Maar Thabo wou steeds nie luister nie. Toe kry hy wat hy gesoek het: 'n goeie pakslae (Spreuke 3:11-12; Hebreër 12:4-12).

Net so het die Here oor baie jare by sy volk gepleit om op te hou met al die verkeerde dinge wat hulle gedurig gedoen het. Hy het belowe om hulle te vergewe as hulle hul tot Hom bekeer (Jesaja 1:18-20). Maar hulle wou nie luister nie. Hulle het 'n pakslae gesoek. In Jesaja 3 lees ons wat die pakslae is wat God hulle belowe het: *God gaan goeie leiers wegvat en gesag aan onvolwasse en wispelturige mense gee.*

“Die Here die almagtige God gaan uit Jerusalem en Juda elke stut en steunpilaar verwyder: almal wat sorg vir brood en water, elke weerbare burger, elke soldaat, regter, profeet, waarsêer, leier, offisier, hoë amptenaar, raadgewer, kundige vakman en ervare besweerder. Die Here sal aan onvolwassenes gesag gee oor die volk, wispelturige mense sal oor hulle heers. Die volk sal mekaar te lyf gaan, man teen man, vriend teen vriend; seuns sal grysaards te lyf gaan, en dié wat geen gesag het nie, die vooraanstaandes. ... Jerusalem het gewaggel, Juda het in duie gestort omdat hulle hulle met woord en daad teen die Here en sy gesag verset het. ...

Ellende wag vir hulle, hulle het die ramp verdien! ... My volk het kinders as regeerders ... My volk, jou leiers verlei jou en bring jou van koers af... (Jesaja 3:1-12. Lees tot 4:1).

Bespreek:

- Waarom het God goeie leiers met onbevoegde leiers vervang?
- Watter lesse moet God se kinders uit Jesaja 3 en 4 leer?
- Wat moet God doen as die meerderheid mense in die land sê dat hulle Christene is, maar nie volgens God se wil leef nie?

Onthou:

- **Wanneer God se kinders nie aan Hom gehoorsaam wil wees nie, dwing hulle Hom om hulle te dissiplineer.**
- **God het sy kinders lief. Daarom wil en kan Hy hulle nie net prysgee nie** (Hosea 11:8-9). Een van die maniere waarop God sy kinders na Hom toe terugroep, is om hulle te laat swaarkry onder die gesag van swak leiers.

Wenke vir kiesers:

- ✘ As jy die regering wil verander, begin deur jouself te verander.
- ✘ Raak gehoorsaam aan die Here God, vóór jy verwag die regering moet God gehoorsaam.
- ✘ Fokus op jóú eie verantwoordelikheid in die politiek, vóór jy op die regering se verantwoordelikheid fokus.

Gebed:

- † Praat met die Here oor jou verhouding met Hom. Praat met Hom oor jou gehoorsaamheid aan Hom.
- † Bid vir die Kerk van die Here Jesus Christus. Bid dat die Kerk God 24/7 sal gehoorsaam.
- † Bid dat jou familie en vriende, jou werkgewer en/of werknemers tot bekering sal kom en God in alles sal gehoorsaam (1 Timoteus 2:1-6).

DEEL 4

KIESERS SE VERANTWOORDELIKHEID

Dis maklik om te praat oor wat die regering móét doen en nié doen nie. Dis makliker om oor hulle tekortkominge te praat, as oor ons verantwoordelikhede. Mens sien mos maklik die splinter in 'n ander se oog, terwyl jy die balk in jou eie oog miskyk.

Daar is 'n baie ou gesegde wat ook in hierdie verband waar is: ***“Be the change you want to see.”***

Goeie regering begin by jou!

DAG 10

Kiesers se verantwoordelikheid (1):

Maak dit vir die regering maklik om oor jou te regeer

Lees: Spreuke 29:18; Matteus 7:1-5

Die dorp se sokkerspan het 'n nuwe afrigter en kaptein gekry. Almal het verwag dat hulle die spelers só sal afrig dat die span een van die bestes in die land sou word. Die vorige prestasies van die afrigter en kaptein was aan almal bekend. Maar, die span het bly verloor. Beteken dit dat hulle 'n swak afrigter en kaptein is? Nee! Die vraag is: Hoe lyk die spelers? Is hulle gewillig om afgerig te word? Is hulle bereid om op te offer en hard te oefen? Is hulle bereid om die reëls van die spel te gehoorsaam? Hoe lyk hulle lewe? Het hulle dissipline en selfbeheersing? Wat gebeur in hulle huise en huwelike? Hoe werk hulle met geld? Hoe eerlik en betroubaar is hulle? Al die spelers moet met die afrigter en kaptein saamwerk om suksesvol te kan wees. Die spelers moet dit vir die afrigter maklik maak om hulle af te rig. Slegte en ongedissiplineerde spelers kan goeie afrigters laat misluk.

Die burgers van 'n land kan dit vir hulle regering moeilik maak om suksesvol te regeer. Dis baie makliker om oor eerlike mense te regeer as oor mense wat lieg en bedrieg. Dis makliker om oor hardwerkende mense te regeer as oor luiaards. Dis makliker om oor kinders wat uit gelukkige en stabiele ouerhuise kom, te regeer, as oor die wat uit gebroke huise kom waar gesinsgeweld, mishandeling, ontrou, drankmisbruik en afwesige pa's aan die orde van die dag is. Dis makliker om oor mense met selfbeheersing en gesonde waardes te regeer, as oor losbandige mense sonder waardes.

Help die regering om goed te regeer deur 'n goeie landsburger te wees. Goeie landsburgers mors nie water nie; gooi nie gemors rond nie; betaal vir dienste; help ander waar hulle kan en leer hulle kinders wat reg en verkeerd is. In Spreuke 29:18 lees ons dat 'n volk wat nie die wil van die Here ken nie, wild en wreed word. Hulle begin soos barbare leef. God se Woord hou mense in toom. Dit hou hulle op die regte pad!

Bespreek:

- Wat behoort kiesers te doen om 'n goeie regering te kan hê?
- Waarom was dit vir Dawid moeilik om die groep manne by hom in toom te hou en te lei (1 Samuel 22:1-2; 30:3-6; 30:22)?
- Hoe kan jy dit vir die regering makliker maak om goed te regeer?

Onthou:

- **Maak dit vir die regering maklik om goed te regeer deur 'n goeie landsburger met goeie waardes te wees.**
 - ✓ Dit help nie jy sê die regering sleg as jyself 'n slegte landsburger is nie.
 - ✓ Die verandering wat jy in die land wil sien, moet by jouself begin.

Wenke vir kiesers:

- ✘ As jy 'n goeie regering wil hê, wees 'n goeie landsburger.
 - ✓ Die slimste ding wat jy kan doen, is om die Here te dien (vgl. Spreuke 1: 7; Psalm 111:10 en Miga 6:9). Só dra jy by tot goeie regering.
 - ✓ Die domste ding wat jy kan doen is om die splinter in die regering se oog te probeer uithaal terwyl daar 'n balk in jou eie oog is (Matteus 7:1-5). Dit lei tot swak regering.

Gebed:

- † Bid dat die Woord van God vir jou en jou familie soeter as heuning en kosbaarder as goud sal wees (Psalm 19:11).
- † Bid dat die Woord van God aan alle mense in die land verkondig sal word en dat die Woord oral in mense se lewe sal oorwin (2 Tessalonisense 3:1).
- † Bid dat kerke die **ware** Evangelie, maar ook die **hele** Evangelie sal verkondig (Handelinge 20:26-28).

DAG 11

Kiesers se verantwoordelikheid (2): Bid vir politieke leiers en die regering

Lees: 1 Timoteus 2:1-6

Baie jare gelede, in 'n klein wynproduserende gemeenskap, was daar 'n pastoor wat die gemeenskap vir jare met liefde gedien het. Almal het groot waardering vir sy werk gehad ... of só het hulle gesê. Toe hy aftree, wou die gemeenskap vir hom 'n gepaste geskenk gee. Hulle het besluit om te gee wat hulle het, naamlik wyn. Die pastoor kon die wyn verkoop en die geld gebruik vir wat hy wou. Hulle het 'n reuse 10 000-liter vat in die middel van die dorp gesit. Elkeen kon volgens sy vermoë wyn in die vat gooi. Die eerste man het 50 liter van sy beste wyn ingegooi. 'n Tweede en 'n derde het dieselfde gedoen. Een na die ander het almal hulle bydrae ingegooi. Met die oorhandiging was die vat vol! Die hele gemeenskap was daar toe die wyn as blyk van dank en waardering aan die pastoor oorhandig is.

Maar toe gebeur daar 'n ding! Die pastoor het die gemeenskap bedank vir hulle oop hande en harte. Toe het hy hulle geseën. Daarna stap hy met 'n kannetjie na die vat om 'n bietjie wyn te tap. Hy draai die kraantjie oop ... en daar stroom byna net skoon water uit. Almal was geskok en verbaas. Die gemeenskap is uitgevang! Hulle gesigte was rooi van skaamte want elkeen het gedink: *Almal is mos dankbaar en sal van hul beste wyn gee. Niemand sal agterkom as ek nie my deel gee nie. 'n Klein bietjie water sal tog geen verskil maak in so 'n groot vat wyn nie.*

Hierdie verhaal kan toegepas word op ons gebedslewe. Elke Christen word beveel om te bid. Paulus skryf: *Ek dring daarop aan dat daar **in die eerste plek met smeking, voorbidding en danksegging** gebid moet word vir alle mense, vir die wat regeer en vir almal wat gesag uitoefen, sodat ons 'n rustige en stil lewe kan lei in volkome toewyding aan God en in alle eerbaarheid. So is dit goed en aanneemlik vir God, ons*

Verlosser, wat wil hê dat alle mense gered word en tot kennis van die waarheid kom (1 Timoteus 2:1-4).

Daar is 'n direkte verband tussen die gebede van gelowiges en wat in ons gemeenskap, land en die wêreld gebeur!!!

As ek kyk na wat vandag in regerings en politieke partye gebeur, moet ek ook met 'n rooi gesig bely: **Uitgevang!** Ons dink: *Alle Christene sal mos gehoorsaam wees aan die opdrag om vir leiers, veral vir dié wat oor ons regeer, te bid! As ek nie my bydrae lewer nie, sal dit mos nie regtig 'n verskil maak nie.*

Die chaos in ons politiek kan direk toegeskryf word aan Christene se swak gebedslewe. Te veel Christene skuif hulle verantwoordelikheid om vir politieke leiers te bid, op ander af. Tog spandeer hulle ure om te kla oor die regering se swak dienslewering, korrupsie, kaderontplooiing, nepotisme (om familie voor te trek), onbevoegde amptenare, ensovoorts.

Bespreek:

- Hoeveel tyd dink julle spandeer Christene om vir die regering te bid?
- Hoe gereeld en met hoeveel erns bid jy vir die regering?

Onthou:

- **Jy is verantwoordelik daarvoor om te bid en te stem.** Wie nie bid en stem nie, mag nie kla nie.

Wenk vir kiesers:

- X** Niemand kan namens jou bid of stem nie. Jý moet dit sêlf doen.

Gebed:

- † Bid vir die staatspresident en sy hele kabinet. Bid by die naam vir elkeen wat jy ken.
- † Bid vir jou dorp se plaaslike regering. Bid weereens by die naam vir elkeen wat jy ken.

DAG 12

Kiesers se verantwoordelikheid (3): Seën die owerheid en regering

Lees: Lukas 6:27-31; Psalm 72:1-20; Spreuke 18:21 (1953-Vertaling)

Ek en my vrou het onlangs na een van ons nuwe personeellede se huis gegaan. Ons wou sy vrou en seuntjie ontmoet. Janetta het gevra wat die seuntjie se naam is. **“Success”** het die Ma met ’n glimlag geantwoord. Dink net daaraan: elke keer as sy ouers, maats, onderwysers en later sy werkgewer hom as *Success* aanspreek, word hy herinner aan sy ouers se verwagting! *“Success, jy is gebore om suksesvol te wees!”* Dit is God se begeerte vir elke mens (Jeremia 29:11). Ek glo mense word wat jy oor hulle spreek. As jy gedurig vir ’n kind sê sy is stout, word sy stout. As jy aanhoudend vir ’n kind sê hy is *“useless”*, begin hy dit glo. Dan raak hy *“useless”*. *“Death and life are in the power of the tongue, and those who love it and indulge it will eat its fruit and bear the consequences of their words.”* (Spreuke 18:21 Amplified Bible).

God se seën stel mense in staat om sy opdragte uit te voer. Daarom het God vir Adam en Eva geseën voor Hy vir hulle gesê het wat om te doen (Genesis 1:26-28). Só het Hy hulle bemagtig en toegerus vir hulle taak. Die Here het ook vir Aäron en sy seuns beveel om sy Naam oor die Israeliete uit te roep. Dan sal Hy sy volk seën (Numeri 6:23-27). Jesus het ook in Lukas 6 sy volgelinge beveel om selfs hulle vyande te seën (Lukas 6:28). Wanneer ek en jy politieke leiers, politieke partye en regerings in die Naam van God seën, sal God hulle toerus vir hulle taak en opdrag. Psalm 72 gee vir ons die woorde waarmee ons ons president en politieke leiers kan seën.

“Leer tog die koning, o God, om te regeer volgens u wil, leer die koning om die reg te handhaaf soos U dit wil sodat hy regverdige beslissings oor u volk sal vel en aan verdruktes reg laat geskied.” (vers 1-2). Seën dus die president met ’n leerbare gees. Seën hom met ’n bereidwilligheid om te doen wat God wil doen.

"Mag die koning vir sy mense wees soos die reën vir die plante, soos swaar reëns wat die aarde deurdrenk" (vers 6). Reën verander alles – van die gemoed van die boer tot die vermoë van die grond om kos te produseer. Reën bring nuwe lewe, skep nuwe hoop en ontsluit 'n nuwe toekoms. Mag dít die gevolg wees van die wyse waarop die regering regeer as ons hulle seën.

"Mag die reg onder sy regering floreer en mag daar altyd groot voorspoed wees" (vers 7). Wanneer die lewens van alle mense vir die regering kosbaar is (vers 14), wanneer reg en geregtigheid teenoor almal geskied, wanneer niemand op grond van familie- of vriendskapsbande, etniese groep of politieke oortuiging onregverdig bevoordeel word nie, kom daar voorspoed. *"Mag die mense gedurig vir hom bid en die hele dag seënbede oor hom uitspreek"* (vers 15). *"Mag die koning se naam lank onthou word, ..."* (vers 17) – vir die regte redes!

Mag die regering iets weerspieël van die komende regering van die groot en ewige Koning – Jesus Christus die Here.

Bespreek:

- Watter seënbede wil jy oor die president / kabinet / parlement uitspreek?
- Watter seënbede wil jy oor lede van die plaaslike regering uitspreek?

Onthou:

- Christene word beveel om te seën, nie te vervloek nie (1 Petrus 3:8-9 en Romeine 12:14).
- Wanneer God se kinders seënbedes uitspreek, seën God mense!

Wenk vir kiesers:

- ✘ Seën almal wat regeer en gesag uitoefen, ongeag hoe hulle regeer.

Gebed:

- † Spreek 'n seënbede oor die president en sy kabinet uit.
- † Wees nou gehoorsaam aan God se opdrag in 1 Timoteus 2:1-4.

DAG 13

Kiesers se verantwoordelikheid (4): Toon respek teenoor die owerheid

Lees: 1 Petrus 2:13-17; Titus 3:1-2; Romeine 13:1-7

Die Bybel praat nooit net met een groep mense nie. Dit praat met die man én die vrou; die kinders én die pa; die eienaars én die slawe (werkgewers en werknemers) (Efesiërs 5:21-6:9). In alle verhoudings gaan dit oor twee partye. Beide partye moet aan God gehoorsaam wees. Elkeen het 'n verantwoordelikheid teenoor die ander. Jy kan nie die ongehoorsaamheid van die ander party as regverdiging vir jou eie sonde gebruik nie. 'n Ander se sonde kan nie jou sonde wegneem nie. Nét die bloed van Jesus kan. Jou sonde sal nie vergewe word omdat iemand in die regering ook gesondig het nie. Elkeen sal rekenskap moet gee oor die manier waarop hy sý verantwoordelikheid nagekom het.

Dis die regering se verantwoordelikheid om sy gesag te gebruik om die wat goed doen te prys, en die wat kwaad doen te straf. God het aan hulle die gesag gegee om dít te doen. Indien hulle hul gesag misbruik deur nie te doen wat God van hulle verwag nie, sal Hý van hulle rekenskap eis (Romeine 13:1-7; 1 Petrus 2:13-14). Ons kom later terug na die regering se verantwoordelikheid.

Maar wat verwag God van my en jou?

1. **Sorg dat jý altyd goed en reg lewe!** Veral tussen ongelowiges (1 Petrus 2:12)! Ook wanneer die regering God nie eer nie. Die Romeinse owerheid, die keiser en goewerneurs waarna Paulus en Petrus verwys, was beslis nie Christene wat God se wil gedoen het nie.
2. **Gehoorsaam God.** Doen wat Hý sê. Léeft jou getuienis!
3. **Eer en respekteer ander mense. Hoe? Moenie van hulle kwaadpraat nie.** Ook nie van mense in die regering of in enige ander gesagsposisie nie. Moet hulle nie afkraak, slegsê en verdag maak nie. Moenie hulle naam beswadder nie. Nog beter, seën hulle (1 Petrus 3:8-9).
4. **Onderwerp jou aan die owerheid.** Erken God het hulle oor jou gestel (Romeine 13:1-2 en 1 Petrus 2:13).

5. Jy is nie verplig om te doen wat die wet jou toelaat om te doen nie.

Die wet kan jou toelaat om te skei, maar verplig jou nie om dit te doen nie. Die wet laat baie goed toe: aborsie, dobbel, betaal-seks, keuse van seksuele oriëntasie, drankgebruik, rook en dwelms, ens. Maar die wet verplig jou nie om dié goed te doen nie. Alleen wanneer die regering jou verplig om te doen wat duidelik teen God se wil is, kan jy weier om dit te doen. Maar dan moet jy steeds bereid wees om die gevolge van jou besluit te dra (1 Petrus 2:19-20).

6. Wanneer nodig, kritiseer die besluite en optrede van die regering, of van 'n spesifieke persoon in die regering. Maar moenie die staat se gesag misken of ondermyn nie. God het dit aan hulle gegee.

Bespreek:

- Wat kan jy verwag as jy teen die owerheid in opstand kom? Waarom? Lees Romeine 13:1-2.
- Om gesag te minag, is om moeilikheid oor 'n wye front te soek. Die probleem lê nie by die gesag nie, maar die misbruik daarvan. Wat gaan gebeur as niemand meer gesag wil aanvaar nie? As almal die houding het van: *“Ek laat my nie sê nie”* (Vgl. Spreuke 29:18)?
- Wat beteken dit in jǒu politieke konteks om die “keiser” te eer?

Onthou:

- Leef beter as wat van jou verwag word. Eer en respekteer alle mense.
- Alle gesag kom van God af. Wie gesag minag, minag iets wat God in sy goedheid vir ons gegee het omdat ons dit nodig het.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Eer almal wat gesag uitoefen. Tree altyd met respek teenoor alle leiers op – ook dié in die regering.

Gebed:

- † Praat met die Here oor die **disrespekvolle** manier waarop mense van ander praat. Luister ook na wat die Here vir jou in dié verband wil sê.
- † Vra die Here om sy kinders te help om weer **eerbied en respek** as goeie waardes in elke gemeenskap te vestig.
- † Vra die Here om jou te help om almal in gesagsposisies te eer.

DAG 14

Kiesers se verantwoordelikheid (5): Help die regering

Lees: Galasiërs 6:1-10; Filippense 2:3-8

Die beste stuurman staan aan wal. Dit beteken dat mense wat niks doen nie, maak asof hulle presies weet hoe om dinge te doen. Hulle kritiseer net dié wat wel iets doen. Dis ook waar ten opsigte van die regering. Baie kritiseer net die regering, maar self doen hulle niks om die regering te help nie.

Godsdienstige organisasies (bekend as *Faith Based Organisations*) speel 'n baie groot rol in alle lande. Christene is geroep om te dien, nie om net te praat nie. Christene se liefde moet sigbaar word in hulle daade (Galasiërs 5:6 en Jakobus 2:14-17). Hulle moet aanhou om aan almal goed te doen, veral aan medegelowiges en dié wie se lewe ontwig en in gevaar is (Psalm 41:1-4; Psalm 146:7-9; Jesaja 58:6-10; Lukas 10:25ev; 1 Timoteus 5:3-8). Maak seker dat jou kerk of gemeente nie net 'n klomp praters is nie. Help hulle om aktief en prakties betrokke te raak by gemeenskappe in nood. Die kerk moet mense leer om aan ander te doen wat hulle aan hulleself gedoen wil hê (Matteus 7:12). Die kerk moet sorg dat die huwelik, as lewenslange verbintenis tussen een man en een vrou, eerbiedig word (Matteus 19:1-6; Hebreërs 13:4). Die kerk moet sorg dat die waardes in God se Woord deur die gemeenskap aanvaar en uitgeleef word. Die kerk moet sout en lig wees. Hulle moet help dat die samelewing nie in wetteloosheid ontaard nie (Matteus 5:13-16). Kerke wat die Woord van God suiwer verkondig, help die regering, sonder om in partypolitiek betrokke te raak.

Kerke moet morele leiding aan die land en die regering gee. Maar kerke mag nie 'n drukgroep vir politieke partye word nie. Kerke moet almal aanspreek: Mans en vroue (Efesiërs 5:21-32); ouers en kinders (Efesiërs 6:1-4); werkgewers en werknemers (Efesiërs 6:5-9); ryk en arm (2 Korintiërs 8:13-15; 1 Timoteus 6:17-19; Jakobus 5:1-6); alle etniese en sosiale groepe (Kolossense 3:11 en Efesiërs 2:11-22); leeglêers en hardwerkendes (2

Tessalonisense 3:6-15). Só moet kerke vir die regering wys hoe om nie te diskrimineer nie

Die *Rooikruis* is die grootste humanitêre organisasie in die wêreld. Hulle het 97 miljoen vrywilligers wat in 186 lande hulp aan mense in nood verleen. In Suid-Afrika is daar meer as 200 000 nie-regeringsorganisasies (NGO's). Almal help op verskillende maniere om die land op te bou. OUTA (*Organisation Undoing Tax Abuse*) tree op wanneer die regering belastingbetalers se geld misbruik. Daar is organisasies wat hulle beywer vir persvryheid; die onafhanklikheid van die regbank; die beskerming van kinders; die beëindiging van aborsie en mensehandel (*human trafficking*); die versorging van bejaardes; die beskerming van die natuur en natuurlewe; die rehabilitasie van alkoholiste; hulp aan gestremdes; die bevordering van geletterdheid; die beskerming van die grondwet; godsdiensvryheid, ensovoorts. Al hierdie NGO's bied aan jou die geleentheid om vrywillig 'n verskil in die land te maak. Organisasies kan meer as 'n individu doen.

Bespreek:

- Waarom moet goeie burgers by nie-regeringsorganisasies en kerke betrokke raak?
- Wat kan groepe doen wat 'n individu nie kan doen nie?

Onthou:

- Die regering kan nie alles vir almal doen nie. Mense moet ook verantwoordelikheid vir hulleself neem.
- Alle regerings se kundigheid en vermoë is beperk. Almal het die hulp en samewerking van hulle eie burgers nodig.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Raak betrokke in jou kerk en by 'n verdienstelike organisasie.

Gebed:

- † Praat met die Here oor die verantwoordelikheid van kerke en NGO's. Vra vir Hom om vir jou te wys waar jy betrokke moet raak.

DAG 15

Kiesers se verantwoordelikheid (6): Hou die regering aanspreeklik

Lees: Matteus 14:3-4

Leiers het invloed! Wanneer jy invloed het, speel jy 'n leierskaprol in ander se lewe. Dié invloed kan goed of sleg wees. Almal is op een of ander manier 'n leier. Ook jy! Jy beïnvloed jou kinders en jou ouers; jou vriende en jou familie; jou gemeenskap en jou kerk. Leierskap is nie net beperk tot 'n paar mense nie. Jy moet mense positief beïnvloed. Wees 'n voorbeeld van goeie burgerskap en wys hulle die regte pad.

Party mense het 'n slegte invloed op ander. Hulle misbruik hulle leierskap om mense op 'n selfsugtige en verkeerde manier te beïnvloed. Politieke partye, politici en die regering doen dit dikwels. Alles wat hulle sê en doen beïnvloed die lewe van die burgers. Ek en jy mag nie stilbly wanneer leiers hulle invloed misbruik tot nadeel van die land en sy mense nie. Leiers moet verantwoordelik gehou word. Ons moet hulle konfronteer wanneer hulle 'n verkeerde invloed uitoefen.

Dawid het owerspel met Batseba gepleeg en haar man, Urija, laat doodmaak (2 Samuel 11:2-4 en 14-17). Die profeet Natan het in opdrag van die Here vir Dawid gesê: "*Jy is die man!*" (2 Samuel 12:7). Johannes die Doper was nie bang om die heidense koning, Herodes, te konfronteer nie. Hy het reguit vir hom gesê dat hy nie die vrou van sy broer vir hom as vrou mag vat nie (Matteus 14:3-4). Paulus het die hoëpriester Ananias skerp aangespreek met die woorde: "*God sal jou slaan, jou skynheilige! Jy sit hier om my volgens ons wet te verhoor, maar in stryd met die wet beveel jy dat ek geslaan moet word*" (Handelinge 23:2-3). Nogtans het hy die **amp** van die hoëpriester respekteer (Handelinge 23:4-5). Elia het ook in opdrag van die Here vir koning Agab aangespreek nadat hy Nabot laat doodmaak en sy wingerd vir homself gevat het (1 Konings 21:17-25). Wanneer leiers doen wat verkeerd is, mag gelowiges nie stilbly nie. Dit is makliker om as 'n kerk of organisasie leiers aan te spreek, as om dit op jou eie te doen.

Bespreek:

- Hoe moet die kerk en nie-regeringsorganisasies die regering keer om te doen wat hulle wil? Hoe moet hulle die regering tot verantwoording roep en aanspreeklik vir hulle optrede hou?
- Waarom gebruik burgers dikwels geweld en vandalisme om hulle ontevredenheid met leierskap te demonstreer?
- Hoe kan gewone burgers die optrede van die regering positief beïnvloed?
- Wat gaan gebeur as ons ons leiers toelaat om te doen wat hulle wil?

Onthou:

- Jy mag nie toelaat dat politieke partye en -leiers doen wat hulle wil nie. Hulle optrede beïnvloed almal in die land. Ook jou en jou kinders.
- Politieke leiers en die regering moet aanspreeklik gehou word ...
 - wanneer hulle doen wat hulle nie mag doen nie;
 - wanneer hulle nie doen wat hulle móét doen nie.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Gebruik jou invloed. Plaas druk op die regering en politieke leiers om te doen wat reg is volgens God se Woord.

Gebed:

- † Bid dat alle Christelike kerke 'n goeie voorbeeld vir die regering sal stel. Bid dat Christene die waardes wat hulle verkondig, self sal uitleef.
- † Bid dat kerke, kerkleiers en nie-regeringsorganisasies die moed van hulle oortuiging sal hê om mense in leierskap en die regering aan te spreek wanneer hulle verkeerd optree.
- † Bid dat Christene minder sal praat en kla, en meer sal doen om die land 'n beter plek te maak.

DAG 16

Kiesers se verantwoordelikheid (7): Moenie jou stem permanent weggee nie

Lees: Lukas 19:12-27

Bertus sê-vra: *“Jonathan, ek wil graag jou bakkie vir vyf dae leen. Daar is ’n bejaarde man en vrou in ons gemeenskap wat nie ’n huis het nie. Hulle het ’n erf gekry en hulle kinders in die stad het gesê hulle sal vir hulle die boumateriaal koop. Al die gemors wat op die erf is moet weggeroep word en die boumateriaal moet aangery word. Ek wil hulle graag help.”* Jonathan was meer as gewillig om sy bakkie vir Bertus te leen, want dit was vir ’n goeie doel. Maar toe Bertus eers die bakkie het, het hy dit misbruik. Pieter, ’n ander vriend van Bertus, het vir hom gesê: *“Ek sal jou betaal as jy vir my ’n vraggie meubels na my kinders in die Kaap vervoer. Ek weet jy wil graag sien hoe dit daar lyk.”*

Die versoeking om verniet in die Kaap te kom was net te groot vir Bertus. Met Jonathan se bakkie en Pieter se geld is Bertus toe weg Kaap toe. Gelukkig het niks skeefgeloop nie en na vyf dae was hy terug by Jonathan met die bakkie. Maar Bertus het nooit die twee ou mense gehelp soos hy belowe het nie. Hy het Jonathan se bakkie misbruik. Hy het dit vir sy eie gewin gebruik.

Bertus was ’n klein bietjie verleë, maar hy het tog gehoop dat Jonathan hom nie sal verkwalik omdat hy sy bakkie vir ’n ander, meer *persoonlike* doel, gebruik het nie. Hy het Jonathan probeer oorreed om weer sy bakkie vir hom te leen. *“Ek kon nie mense kry om my te help om die rommel op te laai nie”,* het hy gelieg. *“Dit was mos weer dié tyd van die maand wanneer almal hulle staatstoelae moes kry. Niemand wou werk nie. Dit het lank gevat om uit te vind waar ons boumateriaal teen die beste pryse kan kry. Leen asseblief jou bakkie vir nog vyf dae aan my. Dis ter wille van die twee ou mense.”*

Net so kan jy jou stem uitleen aan ’n party wat dit misbruik. Moet dit nie doen nie. Moenie weer vir ’n party of persoon stem wat jou stem misbruik om sy persoonlike belange te bevorder nie.

Bespreek:

- Hoe het Bertus sy eie onbetroubaarheid probeer wegsteek?
- Wat behoort Jonathan se reaksie te wees?
- Het die party vir wie jy die vorige keer gestem het, gedoen wat hulle belowe het?
- Wat verwag jy van die regering? Wat moet hulle doen?

Onthou:

- **Jou stem is jou eiendom.** Jy moet dit met verantwoordelikheid gebruik.
 - Jy kan dit **permanent weggee** deur altyd vir dieselfde politieke party te stem. Maar dis **on**verantwoordelik om dit permanent weg te gee. Besluit *voor elke verkiesing* vir wie jy gaan stem en hoekom.
 - Jy kan dit vir vyf jaar aan 'n politieke party **uitleen**. As dié party jou stem gebruik soos wat jy van hulle verwag het, kan jy dit vir nog vyf jaar aan hulle uitleen. As hulle jou stem gebruik het om hulleself te verryk en na hulle eie belange om te sien, het jy die reg om dit vir die volgende vyf jaar aan 'n ander politieke party uit te leen.
- Politici, politieke partye en regerings moet verantwoordelik gehou word. Hulle het nie die reg om jou stem te misbruik in belang van hulleself nie.

Wenke vir kiesers:

- X** Jy hoef nie elke keer vir dieselfde party te stem nie.
- X** Jy hoef ook nie op die verskillende regeringsvlakke (nasionaal; provinsiaal en plaaslik) vir dieselfde party te stem nie.
- X** Jy kan, maar jy hoef nie vir dieselfde party of persoon as jou familie en vriende te stem nie.
- X** Jou stem is jou en God se geheim. Jy hoef vir niemand te sê vir wie jy gestem het nie.

Gebed:

- † Bid dat alle verkiesings, ook die komende een, vry en regverdig sal wees.
- † Bid dat onverantwoordelike beloftes nie aan kiesers gemaak sal word nie. Bid dat verantwoordelike beloftes wel nagekom sal word.

DAG 17

Kiesers se verantwoordelikheid (8): Stem! Stem vir die regte persoon of party!

Lees: Spreuke 29:2 en 29:16

Baie mense glo die wêreld en die lewe bestaan uit twee dele: geestelik en nie-geestelik; die kerk en die wêreld. Hierdie opvatting is 'n baie groot dwaling. Hulle beperk God tot die eerste deel. Hulle glo God is net betrokke by die kerk en godsdiens: Hy stel net belang in die siel van die mens. Daarom praat hulle net van die redding van siele en nie die redding van mense nie (gees, siel en liggaam – 1 Tessalonisense 5:23-24). Hulle glo ook dat God net predikante, pastore en sendelinge roep om vir Hom te werk. Sulke mense gaan Saterdag (Sabbat) of Sondag kerk toe, maar gedurende die week vergeet hulle van God en steur hulle hulle nie aan Hom nie. Gedurende die week is hulle besig in die sekulêre wêreld waar hulle glo God nie is nie. Hulle boer, bedryf politiek en doen besigheid net soos hulle wil. Net soos ongelowiges. Dis nie wat die Bybel leer nie.

Die God van die Bybel, die Skepper God (Vader, Seun en Heilige Gees) is 24 uur van elke dag betrokke by sy hele skepping (Efesiërs 1:19-22; Kolossense 1:19-20; Hebreërs 1:3). Hy het ons beveel om te bid dat sy Koninkryk hier op aarde sal kom; dat sy wil hier net so sal geskied soos in die hemel en dat sy Naam hier geheilig sal word (Matteus 6:9-10). Daarom skryf Paulus: ***“Of julle eet en of julle drink of wat julle ook al doen, doen alles tot eer van God”*** (1 Korintiërs 10:31). Die Woord leer ons ook dat alle Christene voltyds vir die Here werk, ongeag watter beroep hulle beoefen of waar hulle werk (Kolossense 3:23-24). Die Here gee sy Gees aan gewone mense sodat hulle goeie gehalte werk kan lewer (Eksodus 35:30-33). Hy gee aan die boer die kennis om die regte ding, op die regte manier en op die regte tyd te doen. Hierdie wysheid en kennis wat die Here aan sy boere gee, is wonderbaar en laat alles voorspoedig verloop (Jesaja 28:23-29). Hy het Josef en Daniël geroep om hoë poste in heidense regerings te beklee sodat hulle sy wil daar kon laat geskied. In Dawid het God vir Hom 'n koning gesien (1 Samuel 16:1).

Wanneer Christene glo dat God net in die kerk en nie ook in die politiek belangstel nie, sondig hulle. Dis sonde om God se heerskappy tot 'n deel van die lewe te probeer beperk. God se Koninkryk moet ook in en deur die politiek en die regering van die dag kom.

God se Koninkryk sal net op die politieke terrein kom wanneer God se kinders daar betrokke is. Wanneer God se kinders regverdig regeer, juig almal. Wanneer goddelose mense regeer, regeer sonde, korrupsie, geweld, boosheid en armoede (Vgl. Spreuke 29:2 en 16). Daarom moet Christene 'n goddelike invloed op die politiek uitoefen.

Bespreek:

- Wat gebeur as Christene nie wil stem nie? Wat gebeur as hulle glo God het niks met politiek te doen nie?
- Roep die Here nét predikante, biskoppe, pastore, apostels en evangeliste om “voltyds” vir Hom te werk? Kan hulle alles doen wat God gedoen wil hê om sy Koninkryk in die wêreld te laat kom?
- Wil jy regtig hê dat sonde in jou land moet heers? Indien nie, wat moet jy doen? Vir wie moet jy stem?

Onthou:

- Duisternis neem oor waar Christene nie betrokke is nie. Christene móét stem en móét in die politiek betrokke wees. Hulle is die sout van die aarde en die lig vir die wêreld (Matteus 5:13-16).
- Wanneer God se kinders in ooreenstemming met God se wil regeer, juig die mense. Wanneer goddelose mense regeer, regeer die sonde ook.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Raak betrokke in die politiek sodat God se Koninkryk ook dáár kan kom. Stem vir mense wat God se wil dóén; nie mense wat kerk toe gaan maar regeer net soos hulle wil nie.

Gebed:

- † Bid dat alle Christene sal stem.
- † Bid dat Christene, wat die nodige kennis en vaardighede het, in die politiek betrokke sal raak.

DAG 18

Kiesers se verantwoordelikheid (9): Sorg dat mag tussen mense verdeel word

Lees: 2 Kronieke 19:4-11

Ek was nog klein, maar ek sien nog die prentjie voor my: Na die dood van 'n kinderlose tannie moes oom Hendrik, my ma se oudste broer, die tannie se goed so regverdig moontlik tussen hulle drie kinders verdeel. Kombuisgoed is in drie hopies gepak. Meubels is in drie groepe verdeel. Dieselfde is met klere en ander persoonlike besittings gedoen. Om te verseker dat hy die erflating regverdig verdeel, het hulle saam besluit dat my ma en haar ouer suster om die beurt die kans sou kry om eerste te kies. Vir my is dit steeds 'n voorbeeld van wat om te doen om te verseker dat geregtigheid geskied: **Verdeel die verantwoordelikhede**. Laat een besluit wat op elke hopie kom, maar dan mag dieselfde persoon nie sê wie watter hopie moet kry nie. Laat dan 'n ander toe om eerste te kies.

Die beginsel van die **verdeling van mag** is ook baie belangrik wanneer dit by die regering van 'n land kom. In 'n **Demokrasie** moet daar ten minste drie partye wees:

1. **Wetgewende gesag:** Dit is die **Parlement**. Hulle maak die wette. Gewoonlik stem mense vir 'n party, en dan besluit die party wie hulle na die parlement stuur. Hoeveel mense elke party kan stuur, word bepaal deur die aantal stemme wat die party in die verkiesing gekry het. Iemand kan hom- of haarself ook as 'n Onafhanklike kandidaat verkiesbaar stel.
2. **Uitvoerende gesag:** Dit is die **Kabinet**, die ministers. Hulle moet sorg dat die wette uitgevoer word. Om dit te doen stel hulle amptenare aan.
3. **Regterlike gesag:** Dit is die **Regters en die verskillende howe**. Hulle moet besluit of iemand binne of buite die wet, wat die Parlement gemaak het, opgetree het. Of iemand wat aangekla word, skuldig of onskuldig is. Hulle moet ook sorg dat die mense wat die wette maak en die wette uitvoer, self volgens die wet optree. Daarom moet hulle onafhanklik wees - onpartydig, eerlik en regverdig (2 Kronieke 19:6-9).

Bespreek:

- Watter **gevaar** sou dit inhou as oom Hendrik alleen kon besluit wat regverdig is, wat op elke hopenie moes kom én wie watter hopenie moes kry?
- **Waarom sou dié gevaar groter wees** indien oom Hendrik nie 'n betroubare, eerlike man was nie?
- Is dit genoeg om net te hoop en te glo dat almal regverdig behandel sal word? Of is dit ook nodig om 'n maatreël in plek te stel wat sal verseker dat almal wel regverdig en billik behandel word?
- Waarom is dit gevaarlik as die **Parlement** (mense wat die wette maak) en die **Kabinet** (ministers) self kan besluit of hulle binne of buite die wet optree?
- Waarom moet die **Regbank onafhanklik** wees? Waarom mag hulle nie toelaat dat politieke partye, die President, ministers, hoë amptenare of mense met baie geld hulle uitsprake beïnvloed nie?
- Wat kan gebeur as jy vir mense stem wat dink hulle is bokant die wet en hoef dit nie te gehoorsaam nie?

Onthou:

- Dis baie gevaarlik om vir mense en/of partye te stem wat alleen alle sê wil hê.
- Moenie alle mag in die hande van dieselfde mense sit nie.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Gebruik jou stem om so gou moontlik ontslae te raak van alle politici en politieke partye wat die Regbank in hulle guns probeer beïnvloed. Stem vir 'n ander persoon of party.

Gebed:

- † Bid dat die regbank onafhanklik sal bly.
- † Bid vir alle regters, adjunk-regters en landroste.
- † Bid dat alle mag nooit in die hande van een Party, 'n diktator of 'n klein groepie mense sal beland nie.

DEEL 5

ROOILIGTE

'n Rooi lig dui gevaar aan! Pasop! Dinge is besig om skeef te loop.

Jy kan 'n rooi lig ignoreer. Maar, soos jy reeds weet, elke besluit het gevolge. Party gevolge sien jy onmiddellik. Ander ervaar jy eers mettertyd.

Wanneer mense 'n besluit neem wat op die lange duur slegte gevolge het, sê hulle: *Spyt kom altyd te laat!*

Moenie nou rooiligte ignoreer nie. Jy gaan later spyt wees!

DAG 19

Roilig 1

Misbruik van mag

Lees: 2 Kronieke 26:1-21 (Let veral op verse 4-5; 15b-16 en 21)
Markus 10:42-45; Spreuke 18:12 en 21:4

Die volk Israel was nie 'n demokrasie nie. Israel is deur konings regeer. Die konings was veronderstel om namens God oor die volk te regeer (1 Konings 3:5-9). Koning Ussia het dit wel gedoen. Hy was net 16 jaar oud toe hy koning geword het. Ussia het 'n leerbare gees gehad. Hy het na sy mentor, wat hom geleer het om eerbied vir God te hê, geluister. Hy het gedurig gevra wat die wil van die Here is. Daarom het die Here hom baie suksesvol gemaak. Hy het oorloë gewen, nuwe dorpe gebou en infrastruktuur ontwikkel. Hy was lief vir die grond, het baie plase besit en was 'n groot en suksesvolle boer. Hy het 'n magtige en ervare leër gehad wat hy baie goed toegerus het. Hy het bekwame en vaardige vakmanne gehad wat nuwe wapentuig kon ontwerp en bou. Ussia se regering was 'n ware sukses-storie! Sy roem het baie vêr en wyd gestrek – tot by Egipte. Die rede? Hy het 'n goeie mentor gehad, God gehoorsaam en dus God se hulp en ondersteuning geniet.

Maar helaas! Ons lees in vers 16 wat die gevolg van al sy roem en sukses was: **Hy het hoogmoedig en verwaand geword.** Hy het nie meer raad gevra nie. Hy was nie meer tevrede om net sy rol en funksie as koning te vervul nie. Hy het oral begin inmeng. Hy het dinge begin doen wat nie die verantwoordelikheid van die koning was nie. Dit het nie die Here se goedkeuring gehad nie (2 Kronieke 26:18).

Dit gebeur vandag nog. Baie mense word hoogmoedig en verwaand wanneer hulle suksesvol is en mag het. **Hoogmoed en verwaandheid** is nie 'n fout wat iemand per ongeluk maak nie. **Dis 'n gesindheid in die hart, dis 'n karakter-probleem, dis 'n keuse.** Dit beïnvloed alles wat die persoon dink en doen. Daarom doen verwaande leiers net wat hulle wil. Hulle glo hulle is onaantasbaar en bo die reg verhewe.

Bespreek:

- Waarom is dit vir die Here onaanvaarbaar dat leiers net vir 'n tyd doen wat reg is en daarna doen net wat hulle wil (2 Kronieke 26:18-19)?
- Wat gebeur met 'n land as burgers hoogmoedige, verwaande leiers toelaat om oor hulle te regeer? Noem ook voorbeelde uit die geskiedenis.
- Hoe word hoogmoed en verwaandheid in mense se lewe sigbaar? Wat doen hoogmoedige en verwaande politici en politieke partye?
- Lees Spreuke 18:12 en Jakobus 4:6b. God steun nie hooghartige en verwaande mense nie. Mag jy hulle steun deur vir hulle te stem?

Onthou:

- **Mag word dwarsoor die wêreld misbruik om mense te domineer en te manipuleer (Markus 10:42).**
 - Christen-leiers mag dit nie doen nie. Soos Jesus, moet hulle ander se belange eerste stel en hulle dien.
 - Daarom behoort Christene nie te stem vir persone en partye wat eiesinnig, verwaand en hoogmoedig is nie.
- **Onbeperkte mag lei altyd tot korrupsie.** Daarom moet burgers van 'n land altyd seker maak dat individue en partye se mag op een of ander manier beperk word.
 - ✓ Een manier om dit binne 'n demokrasie te doen, is om seker te maak dat daar 'n sterk en gesonde opposisie is.

Wenke vir kiesers:

- ✗ Maak seker geen politieke leier of politieke party het onbeperkte en ongekontroleerde mag nie.
- ✗ Arrogante mense het nie 'n toekoms nie (2 Kronieke 26:21). As jy vir hulle stem, het jy ook nie 'n toekoms nie.

Gebed:

- † Bid dat suksesvolle leiers nie hoogmoedig en verwaand word op grond van hulle sukses nie.
- † Bid dat leiers deur hulle *hele loopbaan* na die wil van die Here sal vra, en nie net aan die begin terwyl hulle jonk en onervare is nie.

DAG 20

Rooilig 2

Kaderontplooiing

Lees: Eksodus 18:17-24; Nehemia 7:1-2; Spreuke 22:29 en 25:5

Jare gelede het ek by 'n boer wat geen naskoolse opleiding gehad het nie, gekuier. Hy het een van die grootste en suksesvolste boere in Suid-Afrika geword. Ek het hom uitgevra oor die redes vir sy sukses. Ek kan nie sy presiese woorde onthou nie, maar hy het gesê: *“Ek het klein begin en mense was altyd vir my belangriker as geld. Ek het nie alles geweet nie, maar ek en my vrou het hard gewerk en was altyd bereid om by almal iets te leer. Een van die belangrikste dinge wat ek geleer het, was dit: **Stel altyd mense aan wat beter is as jyself.**”* My vriend het nooit bedreig gevoel deur mense wat slimmer en beter as hy was nie. Hy was gewillig om enige iemand wat die kennis en vermoë gehad het om die boerdery te laat groei, aan te stel. Hy het geweet dat die sukses van sy boerdery afhang van kundige personeel.

Oudpresident Nelson Mandela het 'n goeie voorbeeld van leierskap gestel. Na die ANC in 1994 aan bewind gekom het, het hy van die lyfwagte van die vorige president, mnr. FW de Klerk, aangestel as sý persoonlike lyfwagte. *“As hulle goed genoeg was om mnr. De Klerk op te pas, dan is hulle goed genoeg om my op te pas”* (vry aangehaal uit die rolprent “Invictus”). Hy was 'n voorbeeld van iemand wat geglo het om aanstellings slegs op meriete te doen.

'n Politieke party wat suksesvol wil regeer, moet sorg dat daar betroubare en bekwame personeel in die verskillende staatsdepartemente is. **Bekwame, hardwerkende staatsamptenare bepaal of burgers tevrede is met die regerende party of nie.** Politici wat **onbekwame** politieke ondersteuners, persoonlike vriende of familie in poste aanstel, ondermyn die toekoms van die hele land, nie net dié van hulle eie party nie.

Bespreek:

- Watter raad het Moses se skoonpa vir hom gegee? Oor watter eienskappe moes die mense wat hy aanstel, beskik (Eksodus 18:21)?
- Is alle mense bekwaam genoeg vir álle poste? Sou almal wat aan die vereistes in vers 21 voldoen, byvoorbeeld geskik wees om as regter oor duisend op te tree?
- Wie behoort volgens Spreuke 22:29 in diens van 'n regering te staan?
- Lees Spreuke 25:5. Wat moet 'n president doen as hy lank en regverdig wil regeer?
- Watter invloed het swak dienslewering deur staatsamptenare op burgers se houding en gesindheid teenoor die regering?

Onthou:

- 'n **Politieke party en regering is net so effektief soos die amptenare wat hulle aanstel.** Hoe goed of sleg 'n politieke party regeer, word bepaal deur die integriteit en vaardighede van die amptenare wat hulle aanstel.
 - ✓ 'n Goeie regering sal nie onbevoegde en slegte amptenare aanstel nie.
 - ✓ 'n Slegte regering wil nie bekwame en goeie amptenare aanstel nie.
 - ✓ 'n Politieke party wat betroubare, bekwame en vaardige amptenare aanstel, belê in sy eie toekoms. Partye wat dit nie doen nie, sal nie lank op 'n eerlike manier aan bewind bly nie.

Wenke vir kiesers:

- ✘ Kyk of amptenare wat deur 'n spesifieke politieke party aangestel word, **hulle werk goed, vinnig en reg kan doen.** Dit sal jou help om te weet of dié party regtig die belange van alle burgers voorop stel.
- ✘ Ondersteun net onafhanklike kandidate en politieke partye wat amptenare aanstel wat die nodige **integriteit en vaardigheid** het om die werk te doen.

Gebed:

- † Bid vir alle regeringsamptenare. Bid dat hulle kundig en vaardig sal wees. Bid dat hulle eerlik, regverdig en betroubaar sal wees.

DAG 21

Roilig 3

Binnegevegte

Lees: Spreuke 11:14; 12:15; 15:22 en 18:1-2; Matteus 12:25

Kommunikasie is belangrik. Goeie kommunikasie is om te **praat** en om te **luister**. Almal moet kan sê hoe hulle oor 'n saak dink en voel. Hulle moet ook bereid wees om mooi na mekaar te luister. Goeie kommunikasie lei tot goeie besluite. Maar daar is 'n voorwaarde. Die mense wat 'n saak bespreek, moenie almal sommer oor alles saamstem nie. Hoe meer uiteenlopend die groep mense is, hoe beter. Dit is goed as hulle van verskillende rasse, ouderdomme, geslagte en beroepe is. As hulle ryk en arm, geleerd en ongeleerd is. Tog moet daar onderlinge eenheid en samewerking wees, want binnegevegte vat jou aandag weg van jou taak en verantwoordelikheid.

Twee goeie waghonde het hulle eienaar se huis en besittings opgepas terwyl hy weg was. Dit was hulle werk. 'n Skelm het 'n plan gemaak om by die honde verby te kom. Hy het 'n sappige been tussen hulle in gegooi. Hulle het op die been afgestorm en begin baklei. Hulle het mekaar aanhoudend gebyt en verskeur. Uitgeput het hulle gaan lê en hulle wonde gelek. Die been het eenkant bly lê. Maar, nes een dit nader aan die been gewaag het, het die bakleiere weer begin. Terwyl die honde met mekaar baklei het, het die skelm genoeg tyd gehad om die hele huis te plunder. Die honde kon nie met mekaar baklei én hulle werk doen nie.

As daar nie eenheid en samewerking in 'n besigheid, sportspan, kerk of politieke party is nie, gaan hulle nie hulle werk kan doen nie. Hulle sal nie hulle doelwitte bereik of 'n verskil kan maak nie. Almal moet dieselfde waardes en doelwitte hê. Hulle moet 'n passie hê vir die saak wat hulle wil bevorder. Hulle moet saamstem oor die rede vir hulle bestaan. Almal in 'n politieke party moet oor hierdie sake saamstem sodat hulle 'n stewige fondasie het om op te bou. Daar moet absolute eenheid wees.

Wanneer sommige partyleiers 'n persoonlike (verskuilde) agenda het en alles vir hulleself wil hê, ontstaan faksiegevegte en is daar verdeeldheid in die party. Dit ontaard in 'n magstryd. Dié binnegevegte neem leiers se volle aandag en tyd in beslag. Hulle dink net aan hulle eie politieke oorlewing. Hulle begin teenstrydige besluite neem. Besluite wat nie goed en in almal se belang is nie. Hulle begin hulle tyd, geld en energie gebruik om mekaar te beveg en te ondergrawe. Hulle probeer nie meer om die land se probleme op te los nie. Hulle politieke toekoms word belangriker as die toekoms van die land en sy mense. Hulle doen nie wat hulle aan die kiesers belowe het nie.

Die Bybel is duidelik hieroor: *"Elke koninkryk wat onderling verdeeld is, gaan ten gronde en geen stad of huis wat onderling verdeeld is, sal bly staan nie"* (Matteus 12:25). Faksiegevegte in 'n party is gewoonlik die gevolg van swak leierskap. Dit is altyd die einde van goeie regering.

Bespreek:

- Het 'n party wat onderling verdeeld is die vermoë om in landsbelang te dink en te regeer? Motiveer jou antwoord.
- Wat is die verskil tussen gesonde meningsverskille en onderlinge verdeeldheid (Spreuke 11:14; 12:15 en 15:22)?
- Wat is die grootste oorsaak van onderlinge verdeeldheid? Lees Jakobus 4:1-2 en Filippense 2:1-5?

Onthou:

- Meningsverskille in 'n politieke party kan die party help om goeie besluite te neem en goed te regeer. Maar 'n politieke party wat verdeeld is, se tyd is verby. Jy kan nie werk én baklei nie.
- Eenheid en samewerking in 'n party is nodig om 'n land goed te regeer.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Moenie jou stem leen aan 'n party wat gedurig in faksiegevegte gewikkel is nie. Hulle bied geen toekoms vir jou nie.

Gebed:

- † Bid in landsbelang vir eenheid in politieke partye.

DAG 22

Rooilig 4

Omkopery

Lees: Eksodus 23:8; Psalm 15:5; Spreuke 15:27 en Prediker 7:7

Dit is 'n paar dae voor die verkiesing. Partye probeer alles om kiesers te oortuig om vir hulle te stem. Dit word veral deur *omkopery* gedoen. Omkopery neem baie verskillende vorme aan:

- ❖ Een van die algemeenste vorms van omkopery is om skielik dienste wat reeds jare nie gelewer word nie, weer te begin lewer. Dis altyd net tydelik. Dis die regerende party se strategie. *Sulke dienste is omkopery!*
- ❖ Ander partye doen dieselfde. Hulle lewer nie die dienste nie, maar belowe dat hulle dit beslis sal doen as die kiesers vir hulle stem. *Dienste wat tydens verkiesingsveldtogte belowe word, sonder dat gesê word waar die tyd, geld en mense vandaan gaan kom, is meestal ook omkopery.*
- ❖ Kortom: Alles wat in die laaste drie tot ses maande voor 'n verkiesing uitgedeel word (van T-hemde en kospakkies tot spesiale toelae) en alles wat belowe word (huise, skole, klinieke en werksgeleenthede), grens aan omkopery.
- ❖ Staatstoelae hou 'n groot gevaar in. Dit maak mense al meer afhanklik van die staat. Mense stem vir die party wat die toelae aan hulle betaal en belowe om dit aan te hou doen. Maar die staat en gemeenskap is sáám verantwoordelik om te sorg vir arm, gestremde en behoeftige mense .

Politici koop nie net kiesers om nie. Kiesers koop ook politici om. En politici koop mekaar om. Sakemanne koop politici om om tenders in die hande te kry. Politici laat hulle omkoop deur mense met meer gesag om stil te bly oor korrupsie. Hulle word omgekoop om in regsake in te meng. Hulle guns word gekoop deur enorme skenkings en beloftes van buitelandse hulp.

Bespreek:

- Wat verwag die Here? Wat moet sy kinders doen wanneer omkoopgeskenke vir hulle aangebied word? Lees Psalm 15:5 en Spreuke 15:27.
- Wat maak omkoperie so lelik en gevaarlik? Lees Eksodus 23:8 en Prediker 7:7.
- Watter rol speel politieke omkoperie in jou omgewing? Noem voorbeelde van hoe politici kiesers probeer omkoop?
- As politici omkoopgeskenke uitdeel en aanvaar, wat kan mens van hulle amptenare verwag? Wat gaan hulle doen?
- Watter negatiewe gevolge het 'n kultuur van omkoperie vir 'n land? Kan korrupte leiers wat deel het aan omkoperie 'n kultuur van omkoperie verander? Kan jy opstaan teen omkoperie as jy self ander omkoop? Om 'n verkeersboete te ontduik deur R100 te betaal, is ook omkoperie. Om geld te betaal om vinnig deur 'n grenspos te kom, is omkoperie.

Onthou:

- **Wie omkoopgeskenke uitdeel of aanvaar, doen wat God verbied.**
 - ✓ Omkoperie maak die water troebel – niemand sien later meer wat reg en wat verkeerd is nie.
 - ✓ As omkoperie algemeen voorkom, is almal later slagoffers. Niemand wen meer nie – selfs nie hulle wat omkoopgeskenke uitdeel nie.
- **Omkoopgeskenke vernietig goeie oordeel.**
 - ✓ Dit laat mense verkeerde besluite neem.
 - ✓ Dit lei tot bedrog en korrupsie.
 - ✓ Dit bevoordeel sommige mense op 'n oneerlike manier terwyl dit ander op 'n onregverdige manier benadeel.

Wenk vir kiesers:

- ✗ As jy stem vir mense wat omkoopgeskenke uitdeel en/of aanvaar, stem jy vir 'n korrupte en onregverdige samelewing.

Gebed:

- † Bely alle vorme van manipulasie deur omkoperie.
- † Bid dat ALLE korrupsie in ons land en in Afrika uitgeroei sal word.

DAG 23

Rooilig 5

Die Regering regeer nie self nie

Lees: 1 Konings 16:30-33; 18:4 en 19; 21:1-16; Efesiërs 6:10-20

Ussia was 16 toe hy koning oor Israel geword het. Hy het nog nie die nodige ervaring en wysheid vir die taak gehad nie. Daarom het hy sy pa se voorbeeld gevolg en na sy Ma en Sagaria se goeie raad geluister. Hulle het 'n baie goeie invloed op Ussia se regering gehad. Ussia het die wil van die Here gedoen (2 Kronieke 26:3-5).

Agab het ook lank oor Israel regeer. Hy het meer sonde as al sy voorgangers gedoen. Maar die ergste sonde was om met Isebel, die dogter van koning Etbaäl van die Sidoniërs te trou. Deur haar het hy die god Baäl begin aanbid en dien (1 Konings 16:30-33). Isebel het gou 'n groot invloed *“in die regering”* gekry. Sy het die profete van die Here laat doodmaak en agt honderd en vyftig profete van Baäl en Asjera van haar tafel af laat eet. Hulle het letterlik uit haar hand geëet (1 Konings 18:19). Dat sy hulle beïnvloed en beheer het, is duidelik.

Isebel het ook haar man, koning Agab se lewe en optrede beïnvloed. Sy, en nie die koning nie, het hewig reageer omdat Elia al *“haar”* profete laat doodmaak het. Sy het gedreig om hom dood te maak (1 Konings 19:1-2). Toe Nabot nie sy wingerd aan koning Agab wou verkoop nie, het Isebel weer gewys wie regtig in beheer is. Kyk wat sê sy vir Agab en wat doen sy: ***“Jy is mos die een wat oor Israel regeer! Gaan eet nou en moet jou nie bekommer nie. Ek sal die wingerd van Nabot die Jisreëliet vir jou gee. Sy skryf toe briewe in die naam van Agab en sit sy seëlfadruk daarop, en sy stuur die briewe aan die leiers en die ampsdraers van Nabot se stad.”*** (1 Konings 21:7-8). Leuens, intimidasie en manipulasie, twee gewetenlose getuies, ruggraatlose leiers en amptenare en 'n klomp gewillige klipgooiers – só het Isebel haar mag laat geld en met moord weggekóm (1 Konings 21:9-16). Sý het regeer!

Bespreek:

- Watter les leer ons uit die verhaal van Agab en Isebel?
- Wat in 'n land se politiek moet ons as 'n baie gevaarlike rooi lig beskou?
- Mag Christene toelaat dat hulle stem stilgemaak word deur regerings, terwyl daardie regerings alte graag toegee aan die eise van ander godsdienste en drukgroepe?
- Is ons geveg regtig teen mense? Teen korrupte en ruggraatlose politici, politieke partye, regerings en staatsamptenare? Lees Efesiërs 6:10-20.
- Hoe moet Christene veg teen demoniese magte wat regerings en leiers beïnvloed?
- Wat is die groot godsdienste in Afrika wat alles in hulle vermoë doen om regerings teen die Christendom te beïnvloed?

Onthou:

- **Politieke leiers doen die regte ding as hulle hulle laat beïnvloed om na die wil van die Here te vra, om reg en geregtigheid te laat geskied en om liefde aan alle mense te bewys.** Dit is die wil van die Here (Jeremia 9:24). Waar Christus regeer, word niemand benadeel nie.
- **Wie nie vir Christus is nie, is teen Hom** (Matteus 12:30).
- **Wee die politieke leiers wat hulle laat intimideer en manipuleer, wat "... sleg goed noem en goed sleg, wat van duisternis lig maak en van lig duisternis, wat bitter soet noem en soet bitter"** (Jesaja 5:20).
- **Wee alle ruggraatlose politieke leiers wat hulle soos Agab, "... deur afgodsdienste vaswoel in die bande van ongeregtigheid, wat verstrik raak in die kettings van sonde"** (Jesaja 5:18).

Wenk vir kiesers:

- ✘ Stem vir mense en partye wat na die wil van die Here vra en hulle nie laat intimideer en manipuleer nie.

Gebed:

- † Bid dat politici Jesus Christus as hulle **Verlosser én Koning** sal aanvaar en na die wil van die Here sal vra (Lukas 6:46).
- † Bid dat die Here regerings van die Bose sal bewaar (Matteus 6:13).

DAG 24
Rooilig 6
Godsdienstvryheid word bedreig

Lees: Deuteronomium 30:19-20; Josua 24:13-19

God het die mens na sy beeld geskep. Daarom kan die mens keuses maak en besluite neem. Dis elke mens se verantwoordelikheid om besluite te neem en sêlf sy keuses te maak. Onthou net: alle keuses en besluite het gevolge.

Die Here het aan Israel die keuse gegee: Lewe óf dood; seën óf straf; God óf afgode (Deuteronomium 30:19-20). Josua, Moses se opvolger, het al die stamme van Israel bymekaargebring in die teenwoordigheid van God. Hy het hulle herinner aan alles wat God vir hulle gedoen het. Hoe Hy Abraham geroep het; hoe Hy hulle uit Egipte verlos het; hoe Hy hulle in die woestyn versorg het; hoe Hy aan hulle die beloofde land gegee het, 'n land wat hulle nie opgebou of voor gewerk het nie (Josua 24:1-13). Toe roep Josua die volk op om die Here te eer en te dien, en af te sien van die afgode. Maar hy het die keuse aan die volk oorgelaat: ***"Of, as julle dit nie goedvind om die Here te dien nie, kies dan vandag wie julle wil dien: die gode wat julle voorvaders gedien het anderkant die Eufraat, of die gode van die Amoriëte in wie se land julle woon. Wat my en my huis betref, ons sal die Here dien"*** (Josua 24:15).

Koning Dawid het ook sý keuse gemaak. Hy het gesê: ***"Ek het vir die Here gesê: "Ek behoort aan U, daar is vir my niks goeds nie, behalwe by U. Die afgode in die land, so aantreklik vir baie - met hulle wil ek niks te doen hê nie. Mag elkeen wat 'n ander god vereer, baie smart beleef. Vir afgode sal ek nie bloedoffers uitgiet nie, hulle name sal ek nie op my lippe neem nie"*** (Psalm 16:2-4). Dawid het dus duidelik standpunt ingeneem, maar nie almal wat afgode gedien het, doodgemaak nie.

In die Nuwe Testament lees ons dat die boodskap van Christus en sy Koninkryk aan almal verkondig moet word. Elkeen moet die geleentheid kry om 'n besluit te neem. Elkeen moet verstaan wat die gevolge van 'n besluit vir of teen Christus is. Almal word uitgenooi om Hom te aanvaar, maar niemand word gedwing nie (Matteus 24:14 en 28:18-20; Johannes 3:16-21; Handeling 20:24-27; 2 Korintiërs 5:20-21). Dit is godsdiensvryheid!

Bespreek:

- Waarom is godsdiensvryheid vir alle godsdienste belangrik?
- Waarom is dit 'n rooi lig as godsdiensvryheid bedreig word?
- Watter gevaar hou dit vir die Christelike geloof in as 'n regering mense sou dwing om Christene te word? Óf hulle sou verbied om een te word?
- In watter lande word Christene ter wille van hulle geloof vervolgt? Wat is die godsdienstige en ideologiese oortuigings van dié regerings?
- Hoe moet Christene sorg dat mense met ideologiese en godsdienstige oortuigings wat vyandig is teenoor die kerk van Christus, nie die regering van die land oorneem nie?

Onthou:

- **Almal moet die Evangelie van Christus hoor**, al kom baie nooit tot bekering nie (Handeling 20:31; 24:24-27).
- **Géén regering het die reg om sý godsdienstige oortuigings met geweld op Christene af te dwing nie.** Dan misbruik hulle hulle mag.
- **Christene mag ook nie hulle geloof met geweld en intimidasie op ander afdwing nie.** Dis Christene se verantwoordelikheid om te stem, die Evangelie te verkondig en God vir die vrug daarop te vertrou.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Kyk en luister na wat in die wêreld gebeur. Indien individue of partye dieselfde godsdienstige en politieke oortuigings het as die **regering** van lande waar Christene vervolgt word, **moenie vir hulle stem nie. Hulle glo nie in godsdiensvryheid nie.**

Gebed:

- † Bid vir die beskerming van elkeen se reg tot godsdiensvryheid.
- † Bid vir Christene wat vervolgt word in lande waar daar nie godsdiensvryheid is nie.

DEEL 6

WIE BEHOORT TE REGEER?

Mense verskil. Nie almal het dieselfde vermoëns nie. Almal hou nie van dieselfde tipe werk nie. Almal is nie goeie leiers nie.

Nie al die leiers wat Moses aangestel het, het dieselfde verantwoordelikhede gehad nie. Party is oor 'n duisend mense aangestel. Ander oor honderd, oor vyftig of oor tien. Tog moes al die leiers dieselfde karaktereienskappe hê. Almal moes bekwaam wees; almal moes die Here dien; almal moes die waarheid liefhê en niemand moes hulle eie belang soek nie (Eksodus 18:21).

In die Nuwe Testament lees ons van die gawes van die Gees sowel as die vrug van die Gees (bv. in 1 Korintiërs 12; Romeine 12:3-8; Galasiërs 5:22-23). Alle gelowiges het *nie dieselfde gawes* (besondere vermoë) gekry nie, maar *almal moes al die vrug* van die Gees vertoon (karaktereienskappe).

In Matteus 25:14-15 lees ons van 'n man wat op reis wou gaan. Hy het sy besittings (goue muntstukke) aan sy slawe toevertrou. Hy het nie aan almal dieselfde hoeveelheid muntstukke gegee nie. Hy het dit verdeel **volgens elkeen se bekwaamheid**.

Nie almal kan 'n land regeer nie. Nie almal behoort deel van die regering te wees nie. Mense wat wil regeer, moet spesifieke vaardighede en kennis hê. Elke pos en elke vlak van regering vereis mense wat oor daardie vermoë beskik.

Almal wat regeer moet etiese karaktereienskappe hê. Hulle moet die karaktereienskappe hê van die grootste Leier ooit: Jesus Christus. Hy het ons almal kom dien (Markus 10:45)!

DAG 25

Wie behoort te regeer? (1)

Dié wat gesag en die doel daarvan verstaan

Lees: Genesis 1:27-28; Romeine 13:1-7

Die Here het alles vir 'n bepaalde doel geskep (Spreuke 16:4a). Daar is 'n skeppingsdoel vir gelowiges én ongelowiges (Spreuke 16:4b en Efesiërs 2:10). Vir koning Dawid (Psalm 78:70-72), maar ook vir heidense konings soos Nebukadnesar en Kores (Daniël 1:1-2; Jesaja 45:1-7). **God wil deur mense oor die aarde regeer** (Genesis 1:27-28; Psalm 8:6-7; Openbaring 5:10). Daarom gee Hy gesag aan owerhede en regerings. Hulle moet weet dat hulle maar net God se dienaars is, nie self God nie (Romeine 13:1-4). Hulle moet sy gesag gebruik om Hom en mense **te dien. Hoe?**

1. **Die owerheid moet sorg vir reg en geregtigheid.** Dit is die kenmerk van Christus se regering. Dit is God se wil. Dit is wat Hy van owerhede verwag (2 Kronieke 19:5-7; Jesaja 9:6; Jeremia 9:24b).
2. **Die owerheid moet sorg vir die veiligheid van al die burgers.** Hulle móét kwaaddoeners straf. Hulle moet dit namens God doen (Romeine 12:19 en 3:4). Só voorkom hulle dat mense die reg in eie hande neem (Romeine 12:19) en almal onveilig laat voel.
3. **Die owerheid moet dié wat goed doen, prys.** Hulle moet dus die vermoë hê om tussen goed en kwaad te kan onderskei (Jesaja 5:20). Hulle moet erkenning aan goeie landsburgers gee, aan dié wat wetsgehoorsaam is, hard werk en help om die land 'n beter plek vir almal te maak. As hulle dit nie doen nie, vervreem hulle dié mense wat hulle kon help om in almal se belang te regeer.
4. **Die owerheid moet 'n klimaat skep waarin 'n kwaliteit-lewe vir almal moontlik is.** Hulle moet tot almal se beswil regeer (Romeine 13:4a; Psalm 72:1-7; Spreuke 31:8-9). 'n Rustige, stil en eerbare lewe moet vir almal moontlik wees. Almal moet vry wees om die Here te dien (1 Timoteus 2:1-6a). Dit beteken onder andere dat die owerheid omstandighede moet skep waarin mense wat wil werk, kan werk (2 Tessalonisense 3:6-12; Efesiërs 4:28). 'n Klimaat waarin mense en hulle besittings veilig is.

Bespreek:

- Wat is volgens jou die skeppingsdoel en taak van die owerheid?
- Wie se verantwoordelikheid is dit om politici te leer wat God van hulle verwag? Hoe kan dit gedoen word? Wanneer moet dit gedoen word?
- Wat behoort 'n regering (owerheid, politici, amptenare, leiers, ens.) te doen wanneer hulle beseft dat die taak vir hulle te groot is (1 Konings 3:5-15a)?
- Bespreek die volgende stelling: *Die primêre taak van 'n regering is om vir mense te wys hoe God regeer. Hoe hulle regeer moet wys dat God altyd regverdig is; dat Hy altyd reg doen; dat dit tot almal se voordeel is waar en wanneer Hy regeer.*

Onthou:

- Die primêre taak van die owerheid is om:
 - ✓ te sorg dat reg en geregtigheid geskied;
 - ✓ namens God uitspraak te lewer oor wat reg en wat verkeerd is;
 - ✓ die wat goed doen te prys, en kwaaddoeners te straf;
 - ✓ almal se veiligheid te verseker;
 - ✓ 'n omgewing te skep waarin almal die Here kan dien en 'n menswaardige, eerbare lewe kan lei.

Wenke vir kiesers:

- ✘ Stem vir leiers en verteenwoordigers wat weet waar hulle gesag vandaan kom.
- ✘ Stem vir leiers en verteenwoordigers wat weet wat die doel van hulle gesag is, wat hulle daarmee moet doen en hoe hulle dit moet gebruik.

Gebed:

- † Bid dat almal wat hulle verkiesbaar stel, die verantwoordelikheid en taak wat God hulle gee, sal verstaan.
- † Bid vir die behoorlike opleiding van politieke kandidate – ook in waardes soos *eerlikheid, regverdigheid, betroubaarheid, respek en omgee*.
- † Bid vir die behoorlike opleiding van politieke kandidate in *leierskap, probleemoplossing, finansiële bestuur en rentmeesterskap, verantwoordelikheid, produktiwiteit en 'n gesonde werksetiek*.

DAG 26

Wie behoort te regeer? (2)

Dié wat leierskap en die doel daarvan verstaan

Lees: Markus 10:42-45 en Filippense 2:3-8.

In die Bybel gee God vir ons 'n goeie beskrywing van die lewe en werk van mense wat Hy as leiers geroep het. Dit leer ons God se definisie van leierskap: ***Om mense in nood só te dien dat, wanneer hulle die leier volg, hulle probleme minder en hulle lewe beter word.*** Jesus is die beste voorbeeld. Sý invloed in hierdie wêreld groei steeds en sy Koninkryk word elke dag groter.

Mense in nood: In die Bybel het leierskap altyd met die ***aanspreek van mense se nood*** te doen. God roep en stuur leiers soos Moses, Gideon, Nehemia en Paulus om mense in hulle nood te help. Hy het ook vir Jesus gestuur om ons van die mag én al die gevolge van sonde te verlos!

Dien: Jesus Christus wys met woord en daad vir ons wat God se definisie van leierskap is: ***Leierskap is om te dien*** (Markus 10:42-45 en Filippense 2:3-8). Leierskap is harde werk. Leierskap is om verantwoordelikheid te neem en mense se nood te help verlig. Daarvoor het jy nie status of 'n posisie nodig nie. Jy kan dus 'n leier wees sonder om 'n pos, rang, titel of posisie te beklee. Leierskap is meer as mooi praatjies en leë beloftes. Dis werk!

Volg: As iemand lei, moet ander volg. Leiers moet mense se lewe só positief beïnvloed dat dié mense hulle begin volg (1 Korintiërs 11:1). ***Leierskap is invloed.*** Leiers moet Christus se voorbeeld volg. Die vermoë om mense te beïnvloed, mag nooit misbruik word nie.

Probleme raak minder en die lewe beter: Goeie leiers spreek mense se nood aan. Daarom gaan leierskap oor die oplossing van probleme en die verbetering van mense se lewe en lewenskwaliteit. ***Dit is die uitkoms van goeie leierskap.*** Wanneer mense in hoë posisies se optrede tot meer

probleme en groter chaos lei, is hulle nie leiers in terme van die Bybel se definisie nie. Hulle is verleiers.

Bespreek:

- Bespreek die volgende twee stellings. **Watter een is reg en waarom?**
 - ✓ Thuli Sekhoto het, nadat sy President van die Landbou-Unie geword het, ander landbouers begin dien.
 - ✓ Thuli Sekhoto se hele lewe het getuig van haar passie vir landbou en landbouers, asook haar begrip vir hulle probleme. Dáárom, is sy as President van die Landbou-Unie verkies.
- Wat is die **grootste verantwoordelikheid** van 'n leier?
- Wat is die **belangrikste vaardigheid** wat 'n leier moet hê?
- Watter **verwagting** kan burgers hê van politieke leiers en die regering?

Onthou:

- Iemand moet reeds 'n leier wees voordat hy/sy as leier verkies word. 'n Posisie maak nie van iemand 'n leier wat nie reeds 'n leier is nie.
- **Die bereidwilligheid om ander te dien en iets aan ander se nood te doen**, wys dat só iemand in 'n bepaalde posisie aangestel kan word.

Wenke vir kiesers:

- ✗ Die sleutelwoord is: **Alreeds!** Stem slegs vir mense of 'n party wat **alreeds** 'n groot verskil in julle gemeenskap maak.
- ✗ Mense en partye wat **nie reeds goeie diens lewer** en hulle gemeenskap se werklike **probleme oplos** nie, sal dit ook nie in die toekoms doen nie, al belowe hulle dit.

Gebed:

- † Bid dat alle leiers die voorbeeld van Jesus sal volg: ***Dien God en mense!***
- † Bid dat meer en meer regerings en politieke leiers dienaars van God en hulle mense sal wees. Bid dat hulle nie net hoë poste en posisies begeer om baie geld te verdien en baas te speel nie.
- † Bid vir die opleiding en ontwikkeling van 'n nuwe generasie bekwame jong leiers – óók in die politiek.

DAG 27

Wie behoort te regeer? (3)

Dié met integriteit én vaardigheid

Lees: Psalm 78:70-72

Die Here het Dawid gekies. Hy het hom van die skaapkrale af weg-geneem. Hy het hom koning gemaak om die Here se volk te versorg (1 Samuel 16:1 en 13). Let wel – Dawid moes die volk **versorg**. Hy moes nie oor hulle baasspeel nie. Hoe het hy dit gedoen? Lees weer vers 72. Die Amplified Bible sê: *"So David shepherded them according to the integrity of his heart; And guided them with his skillful hands."* Integriteit en vaardigheid is die belangrikste eienskappe wat elke leier móét hê! Dis soos die twee wiele van 'n fiets. As die een wiel stukkend of weg is, beteken die ander wiel niks. 'n Goeie leier het albei: integriteit **én** vaardigheid! Baie leiers word in 'n pos aangestel omdat hulle die **vaardigheid** het. Later word hulle afgedank omdat hulle **nie integriteit** het nie. Hulle is oneerlik, onbetroubaar, onverantwoordelik en lui.

Tsepiso was baie slim en het reeds op skool uitblink. Hy het 'n belowende toekoms gehad. Hy is universiteit toe. Sy ouers was arm en geld was skraps. Hy het besluit om regte en politieke wetenskap te studeer. Op universiteit het hy as leier begin uitblink. Hy kon goed kommunikeer en redeneer. Hy kon mense beïnvloed en hulle vir enige saak mobiliseer. Die meisies het baie van Tsepiso gehou. Hy het meer as een swanger gemaak en hulle daarna geïgnoreer. Met sy kundigheid en gladde mond was hy dikwels die middelpunt van partytjies waar drank soos water gevloei het. Hy het sy ouers geminag omdat hulle ongeletterd was. Hy het skuld op 'n spoggerige motor gemaak wat hy nie kon betaal nie. *Op grond van sy vaardigheid*, het hy al hoe belangriker posisies in die studente-politiek beklee.

Thabiso was presies die teenoorgestelde. Vir sy ouers was hy 'n vreugde. Hy was eerlik en betroubaar - 'n man met integriteit. Hy was 'n goeie rolmodel vir jongmense. Hy was 'n harde werker, 'n man van een vrou en 'n goeie pa vir sy kinders. Hy was baie lief vir die Here en het die Bybel

goed geken. Hy het 'n kerkleier geword en sy volgelinge geleer wat reg en verkeerd was. Maar van politiek, die land se ekonomie, besigheid en kantooradministrasie het hy nie veel geweet nie. *Op grond van sy integriteit* het Thabiso ook mettertyd opgang in die politiek gemaak.

Die probleem met beide Tsepišo en Thabiso is dat nie een van hulle **integriteit én vaardigheid** gehad het nie. Hoe groter rol hulle in die politiek begin speel het, hoe groter gemors het hulle daarvan gemaak.

Bespreek:

- Waarom is integriteit én vaardigheid belangrik?
 - ✓ Watter toekoms het 'n land as die politieke leiers almal Tsepišo's is?
 - ✓ Watter toekoms het 'n land as die politieke leiers almal Thabiso's is?
 - ✓ Waarom is goeie kerkleiers dikwels nie ook goeie politieke leiers nie?
- Hoe weet ons of die mense en partye vir wie ons stem, die integriteit én die vaardigheid het om oor ons te regeer en goed vir die land te sorg?

Onthou:

- Soos 'n fiets twee heel wiele nodig het, **het 'n goeie leier twee eienskappe nodig: 'n mooi en opregte hart asook praktiese en toepaslike vaardighede.**
- Goeie mense wat nie die nodige vaardighede het nie, kan nie 'n land goed regeer nie. Vaardige mense sonder integriteit en 'n goeie karakter, kan ook nie 'n land goed regeer nie.

Wenk vir kiesers:

- ✘ Stem slegs vir mense met integriteit wat ook die nodige vaardighede het om die land te regeer.

Gebed:

- † Praat met die Here oor die leierskapkrisis in die land. Meeste leiers het slegs één van die twee belangrikste eienskappe. Dit is ook waar van politieke leiers.
- † Bid vir organisasies soos **“Raising Righteous Rulers”** wat politieke leiers oplei (Besoek rrsa.org). Bid dat die uitkoms vaardige leiers met integriteit sal wees.

DAG 28

Wie behoort te regeer? (4)

Wyse mense met opleiding, kennis en ervaring

Lees: Spreuke 3:13-18; 14:15-16; 24:3-5; Jakobus 3:13-18

Daar is twee bome in die tuin. Die maklikste en sekerste manier om die bome te onderskei, is om na die vrugte te kyk. Die mangoboom dra mango's en die avokadoboom avokado's. Jakobus praat van twee soorte wysheid. Een soort wysheid kom van Bo. Die ander soort is wêrelds en duiwels. Die maklikste manier om dié twee van mekaar te onderskei, is ook om na die vrug te kyk.

Die **wysheid wat van duiwels kom** se vrug is jaloesie, selfsug, wanorde en allerhande liefdelose en gemene dade. Wanneer leiers daarop roem dat hulle wysheid het, maar rassisme aanblaas, verdeeldheid veroorsaak, die ekonomie verwoes en hulleself verryk, is die bron van hulle wysheid demonies. Beslis nie God nie. Dié wysheid het geen voordele nie.

Die **wysheid wat van Bo** (van God) **kom** se vrug lyk heeltemal anders. Dit **"is allereers sonder bybedoelings, en verder is dit vredeliewend, inskiklik, bedagsaam, vol medelye en goeie vrugte, onpartydig, opreg"** (Jakobus 3:17). Dit is hierdie wysheid waaroor Salomo in Spreuke skryf. Wysheid wat van Bo (van God) kom is baie goed (Jakobus 1:17) en hou 'n groot voordeel vir almal in. Dit het méér waarde as enige mineraal of metaal wat gemyn word. Dit kan met niks vergelyk word nie. Dit oortref alles in waarde. Wysheid verseker 'n vol lewe en 'n mooi toekoms. Dit laat welvaart groei. Leiers wat hulle wysheid by God kry, glo nie alles wat vir hulle gesê word nie. Hulle is nie roekeloos en selfversekerd nie. Hulle dink mooi en neem verstandige besluite. God se wysheid stel hulle in staat om 'n land op te bou, nie af te breek nie. **"Through [skillful and godly] wisdom a house [a life, a home, a family] is built, and by understanding it is established [on a sound and good foundation]"** (Proverbs 24:3 AMP Bible). Leiers met goddelike wysheid laat 'n land floreer. Hulle soek vrede en bevorder eenheid en samewerking (Jakobus 3:18).

Bespreek:

- **Is dit nodig dat ministers toepaslike kundigheid en ervaring moet hê van die ministerie waarvoor hulle verantwoordelik is?**
 - ✓ Byvoorbeeld: Moet die Minister van Verdediging goeie militêre opleiding en praktiese ervaring in die weermag hê? Moet hy/sy die leer van onder af geklim het?
 - ✓ Watter toepaslike kundigheid en ervaring behoort die volgende ministers te hê? Onderwys; Landbou; Gesondheid; Mynbou.
- **Bespreek die stelling:** *’n Wyse leier slaag daarin om van sy vyande vriende te maak. ’n Dwase leier maak van sy vriende vyande.* Motiveer jou standpunt met voorbeelde.
- *“As the builder builds the house, the house builds the builder.”* Dit beteken dat terwyl iemand ’n huis bou, hy of sy in die proses self ook nuwe dinge leer en nuwe vaardighede ontwikkel. Maar wat gebeur as iemand ’n taak en verantwoordelikheid kry wat hy of sy glad nie in staat is om uit te voer nie? **Bou of breek dit dié persoon?** Waarom?
- *“Dit wat jy het, kan jy maklik verloor. Dit wat jy weet, kan niemand van jou af wegneem nie. Daarom is kennis belangriker as besittings.”* Hoe sal jy agterkom wat vir kandidate die belangrikste is?

Onthou:

- **Nie alle leiers wat beweer dat hulle wysheid het, se wysheid kom van God nie.** Kyk na die vrug!
- **Kennis, kundigheid en ervaring is kosbaar én belangrik.** Moet dit nie minag nie.

Wenk vir kiesers:

- ✗ Stem sover moontlik vir wyse mense wat goed opgelei is. Mense wat deur ervaring geskool is.

Gebed:

- † Vra vir die Here om vir jou sy wysheid te gee sodat jy altyd die regte besluite kan neem.
- † Bid vir leiers wat deur hulle toesprake en optrede toon dat hulle wysheid **nie** van Bo kom nie. Vra dat die Here aan hulle wedergeboorte en bekering sal skenk. Of hulle sal verwyder.
- † Bid dat leiers eerstens wysheid en raad by die Here sal soek.

DAG 29

Wie behoort te regeer? (5)

Dié wat getrou was in min

Lees: Matteus 25:14-30 (let veral op vers 21); Lukas 19:11-27 (let veral op vers 17); 1 Timoteus 3:1-13 (let veral op vers 4-5 en 12).

Lizzy kon nie haar eie kinders beheer nie, maar sy was 'n onderwyser. Sy het nie veel vir die leerders omgee nie. Sy het ouers en omstandighede vir die leerders se swak prestasies blameer. Maar Lizzy en haar man was persoonlike vriende van die skoolhoof. Daarom het hy gesorg dat sy as departementshoof aangestel word. Sy was baie ingenome met haar nuwe salaris en status. Maar steeds was sy nie getrou in haar werk nie. Dít het druk op die skoolhoof geplaas. Hy het sy invloed gebruik sodat sy 'n pos in die Departement van Onderwys gekry het, ondanks haar gebrekkige kwalifikasies. Al het sy nie meer met kinders gewerk nie, was daar weer probleme. Daar was gerugte dat geld betrokke was en sy is bevorder na 'n posisie waar sy nie meer beheer oor finansies gehad het nie. Die hoër pos het haar meer vryheid gegee, maar ook groter verantwoordelikheid. Lizzy het die vryheid baie geniet, maar die groter verantwoordelikheid op ander afgeskuif. Soos altyd het sy ander blameer vir alles wat verkeerd geloop het.

Dit klink ondenkbaar! Hoe kon Lizzy aanhoudend bevorder word sonder dat sy ooit haar werk behoorlik kon doen? Daar is baie sulke voorbeelde in die lewe. Dis asof mense dink dat iemand wat nie sy werk kan doen nie, beter sal presteer in 'n hoër posisie. Met ander woorde: swak prestasies word beloon! Dit is belaglik!

Die Woord van God leer ons die teenoorgestelde: "... **Mooi sal ... Oor min was jy getrou, oor baie sal ek jou aanstel ...**" (Matteus 25:21). Net getrouheid moet beloon word. As jy mense beloon wat onderpresteer, gaan hulle aanhou onderpresteer. Beloon net getrouheid met meer verantwoordelikheid! Dis wat die Woord leer.

Dis gevaarlik wanneer 'n regering se beleid mense se **ontrou** direk of indirek beloon. Só sal **onbetroubaarheid en onverantwoordelikheid beslis nooit uitgeroei word nie**. Die probleem sal net erger word - nie net in die staatsdiens nie, maar ook in die samelewing.

Bespreek:

- Dink aan voorbeelde waar regeringsbeleid of die beleid van 'n politieke party daartoe lei dat ontrou beloon word. Bespreek.
- Veronderstel 'n gemeenskap het só in armoede verval dat dit nie sonder staatshulp en staatstoelaes kan oorleef nie. Dit móét gegee word.
 - ✓ Wat word tans deur sommige van dié toelaes bevorder? Verantwoordelikheid of onverantwoordelikheid? Getrouheid of ontrouheid?
 - ✓ Kan toelaes gebruik word om mense te motiveer om die regte goed te doen? Om eties en verantwoordelik op te tree? (Die voorwaarde om 'n toelaag te ontvang sal dan verander moet word. Bv.: Koppel die toelaag aan getroue skoolbywoning; seksuele reinheid; die bereidheid om werk vir minder as die minimum loon te aanvaar; die verwerping van 'n bestuurderslisensie; die slaag van 'n kursus in probleemoplossing, ens.)

Onthou:

- **Jy kry wat jy beloon.** As jy ontrou beloon, kry jy méér ontrou. As jy verantwoordelikheid beloon, kry jy groter verantwoordelikheid. As jy etiese gedrag beloon, kry jy meer mense wat die regte goed doen.

Wenk vir kiesers:

- X Stem vir individue en partye wat bereid is om goeie gedrag te beloon.** Moenie stem vir dié wat mense beloon wat onbetroubaar, onbevoeg en onverantwoordelik is nie.

Gebed:

- † Praat met die Here oor jou eie getrouheid, ook in klein dingetjies.
- † Bid dat die beloning van ontrou en onverantwoordelikheid oral in die staat, die privaatsektor en gemeenskap uitgeroei sal word.
- † Vra dat die Here aan die regering wysheid en planne sal gee om getrouheid effektief te beloon.

DAG 30

Wie behoort te regeer? (6)

Dié wat kennis en vaardigheid het om probleme op te los

Lees: Matteus 6:34

Leierskap is *“om mense in nood só te dien dat, wanneer hulle vir die leier stem, hulle probleme minder en hulle lewe beter word”* (Dag 26).

Alle lande worstel met groot en ingewikkelde probleme: werkloosheid; luiheid; afwesige pa's; tiener-swangerskappe; drankmisbruik; armoede; swak dienslewering deur plaaslike owerhede; korrupsie; geweld; skuld; die gaping tussen ryk en arm; arbeidsverhoudinge; spanning tussen verskillende godsdienste; konflik tussen etniese groepe en buitelandse politieke druk. Daar is veel meer. Dit is duidelik dat dié wat 'n land goed wil regeer, die vaardigheid moet hê om probleme op te los. As hulle dit nie regkry nie, sal die ideaal van 'n beter lewe vir almal, nooit 'n werklikheid word nie. Probleme sal meer en die lewe slegter word.

Dis goed om oor probleme te praat, maar baie praat los nie probleme op nie. **Probleemoplossing is 'n proses. Jy moet 'n paar dinge in die regte volgorde doen. Daar is 11 stappe in die proses.** Elke stap is belangrik.

1. **Identifiseer die probleem.** Gee die probleem die regte naam, want *“A problem well-defined is a problem half-solved.”* Doen dit betyds.
2. **Aanvaar verantwoordelikheid vir die probleem.** Dit help nie om ander te blameer en die skuld net op hulle te pak nie. Dit los geen probleem op nie.
3. **Bid en vra die HERE om jou te help om die probleem op te los.** God nooi ons uit om ons probleme met Hom te bespreek en sy raad te vra. Hy belowe wysheid en hulp aan elkeen wat in die Naam van Jesus tot Hom nader (Psalm 107; Psalm 50:15; Jakobus 1:2-8).

4. **Bepaal wat die wortel of oorsaak van die probleem is.** Dit wat jy eerste sien of voel, is dikwels die gevolg van 'n probleem wat dieper lê. Jy sien dit nie maklik nie. Bv.: Jy sien die kraan drup. Maar die werklike probleem (oorsaak) is die wasser binne in die kraan. Jy sien nie dadelik dat dit stukkend is nie. Dis dáár waar die beste oplossing lê. By die wortel of oorsaak van die probleem.

5. **Prioritiseer die probleme en besluit watter een eerste opgelos moet word.** Soms is 'n probleem net een ding. Ander kere is dit kleiner probleme wat saam 'n groot probleem veroorsaak. Dit is belangrik om te besluit watter van hierdie probleme eerste opgelos moet word. Die oplossing van 'n groot probleem bestaan uit die oplossing van 'n hele klomp kleiner probleme.

6. **Maak 'n lys van al die moontlike oplossings** sonder om dadelik dié oplossings te evalueer. Vra raad by betroubare mense. Bid.

7. **Weeg die verskillende oplossings teen mekaar op en kies die beste oplossing.** Langtermyn-oplossings is gewoonlik beter as tydelike oplossings. Wen-wen-oplossings is gewoonlik beter as wen-verloor-oplossings. Vermoed gevaarlike oplossings. Bly weg van oplossings wat met okkultiese (demoniese) aktiwiteite en praktyke te doen het. Kies oplossings wat wys dat jy God en jou naaste liefhet.

8. **Implementeer (doen) die oplossing waarop jy/julle besluit het.**
 Stel 'n stap vir stap aksieplan op om die probleem op te los:
 - Wie** moet dit doen?
 - Wat** moet gedoen word?
 - Wanneer** moet dit gedoen word?
 - Waar** moet dit gedoen word?
 - Hoe** moet dit gedoen word?
 - Waarmee** moet dit gedoen word? Dit sluit 'n begroting in.

Doen die werk! Probleme word nie opgelos deur planne te maak nie, maar deur te **doen** wat jy beplan en besluit het.

9. **Evalueer: kyk of die oplossing suksesvol was of nie.** Is almal tevrede? Is die oplossing blywend of net tydelik? Het die oplossing enige nuwe probleme veroorsaak? Indien wel, maak 'n lys. Volg dieselfde proses om nuwe probleme op te los. **Indien die oplossing suksesvol is, gaan aan met stap 10 en 11. Indien die oplossing nie suksesvol is nie, gaan terug na stap een en werk weer deur al die stappe.**
10. **Vier fees! Vier die oplossing van die probleem.** Dank die Here. Die oplossing van een probleem gee dikwels die krag en motivering om 'n volgende probleem te identifiseer en op te los.
11. **Hou die oplossing in stand.** As daar nie moeite gedoen en seker gemaak word dat die oplossing in stand gehou word nie, gaan dieselfde probleem gou weer opduik.

Bespreek:

- Waarom dink julle sukkel regerings (nasionaal; provinsiaal; plaaslik) dikwels om probleme behoorlik op te los?

Onthou:

- Probleemoplossing is 'n **vaardigheid** wat aangeleer kán en móét word.
- Probleemoplossing is 'n **proses** wat stap vir stap in die regte volgorde uitgevoer moet word.

Wenk vir kiesers:

- ✗ **Maak seker die mense of party vir wie jy stem, het die vaardigheid om probleme op te los.** Dit sal jou en jou kinders se probleme minder en julle lewe beter maak.

Gebed:

- † Bid dat daar 'n opregte begeerte in almal se hart sal groei om hul eie probleme effektief op te los.
- † Bid dat politieke leiers moeite sal doen om hulle vaardigheid om probleme op te los, te verbeter.
- † Bid vir die oplossing van probleme in die landbou aan die hand van bogenoemde proses (11 stappe).

DAG 31 - 40

Bid vir die regering (1)

(Op plaaslike, provinsiale en nasionale vlak)

Bid dat leiers die volgende eienskappe en/of vermoë sal hê of ontwikkel:

† **Psalm 78:72**

- ✓ Goeie leiers het integriteit én vaardigheid.

† **Eksodus 18:21**

Leiers behoort ...

- ✓ bekwaam te wees;
- ✓ die Here te dien;
- ✓ die waarheid lief te hê;
- ✓ nie ingestel te wees op persoonlike voordeel of selfverryking nie.

† **Markus 10:43-45; Filippense 2:3-5**

- ✓ Christen-leiers moet die gemeenskap dien en hulle belange eerste stel.

† **1 Kronieke 12:32**

- ✓ Goeie leiers moet die tyd waarin ons leef verstaan en weet wat ons in hierdie tyd behoort te doen.

† **1 Konings 3:6-12**

Bid dat leiers wysheid sal ontvang om ...

- ✓ namens God te regeer (1 Kronieke 28:5);
- ✓ gesag namens God uit te oefen (Romeine 13:1-7);
- ✓ die gemeenskap “*God’s Way*” te lei;
- ✓ die gemeenskap veilig en gesond te hou;
- ✓ gehalte-onderwys vir almal te verseker;
- ✓ met geld te werk, goeie rentmeesters te wees en die land se ekonomie reg te bestuur;
- ✓ werk te skep en/of die privaatsektor te motiveer en te help om werk te skep.

† **Daniël 6:5; Lukas 16:10-12**

- ✓ Absoluut betroubaar wees in finansies en administrasie.

† **Eksodus 18:17-25; Nehemia 7:1-2; Spreuke 22:29 en 25:5**

- ✓ Betroubare en bekwame amptenare moet aangestel word;
- ✓ Die staatsdiens moet effektief wees en gehalte-diens lewer;
- ✓ Goddelose mense moet uit die staatsdiens verwyder word.

† **1 Timoteus 3:1-5**

- ✓ Politieke en gemeenskapsleiers moet goeie rolmodelle wees en 'n positiewe voorbeeld stel;
- ✓ Hulle moet onberispelik wees;
- ✓ Hulle moet een huweliksmaat hê en aan hom/haar getrou bly;
- ✓ Hulle moet nugter wees en aan niks verslaaf wees nie.

† **Spreuke 12:19 en 22, asook Daniël 2:20-23**

- ✓ Bid dat alle leuens en bedrog in die politiek aan die lig sal kom;
- ✓ Bid dat duister magte en kragte ontbloot sal word;
- ✓ Bid vir 'n onafhanklike regbank;
- ✓ Bid vir 'n effektiewe opposisie wat rekenskap van die regerende party eis en hulle aanspreeklik hou.

Bid vir die regering (2)

(Polisie, Justisie en Korrektiewe Dienste)

In die Woord openbaar God Homself as die Regverdige (Jeremia 23:5-6). Hy trek nie party mense voor en diskrimineer teen ander nie. Hy kan nie omgekoop word om die reg te verdraai nie (Deuteronomium 10:16 en Romeine 2:11). Hy laat altyd reg en geregtigheid geskied (Jesaja 9:6). Sy oordeel is betroubaar, regverdig en reg (Openbaring 16:7 en 19:2).

God wil Homself as die Regverdige aan mense openbaar. Hierin moet geregsdienaars sy medewerkers wees. Die manier hoe geregsdienaars hulle werk doen, moet mense laat sien en beleef dat God regverdig is.

God gee gesag aan die owerheid om sý (God se) reg uit te oefen (Romeine 13:1-7). Dis die taak van die owerheid, by name die polisie en justisie, om namens God reg en geregtigheid te laat geskied.

† 2 Kronieke 19:5-9

“Van stad tot stad, ..., het hy (koning Josafat) regters in die land aangestel en hulle opdrag gegee: ‘Let goed op wat julle doen, want julle oefen die regspraak uit nie vir mense nie, maar vir die Here. Die verantwoordelikheid vir die reg rus op julle. Mag die vrees vir die Here julle bybly! Wees versigtig en doen julle plig. By die Here ons God is daar nie onreg en bevoordeling en korrupsie nie.’ ... ‘Julle moet julle opdrag uitvoer in eerbied vir die Here, in trou en in volkome onpartydigheid.’”

- ✓ Bid dat geregsdienaars hulle Goddelike roeping verstaan;
- ✓ Bid vir die uitroei van alle onreg, bevoordeling en korrupsie;
- ✓ Bid vir 'n onafhanklike en onpartydige regbank.

† Eksodus 23:1-9 en Levitikus 19:15

- ✓ Daar mag geen samewerking en/of sameswering met misdadigers wees nie;
- ✓ Geregsdienaars mag nie doen wat verkeerd is nie. Hulle moet by die waarheid bly;
- ✓ Die sosiale posisie van 'n aangeklaagde (ryk of arm; geleerd of ongeletterd, ens.) mag nie die regspraak beïnvloed nie;

- ✓ Omkoperij is onaanvaarbaar. Dit ondermyn reg en geregtigheid;
- ✓ Bid vir die veiligheid van die polisie en hulle gesinne.

† **Jeremia 9:23-24 en Miga 3:8-9**

- ✓ Geregsdienaars moet die Here ken en dien;
- ✓ Geregsdienaars moet betroubaar en van goeie karakter wees;
- ✓ Hulle moet liefde, reg en geregtigheid laat geskied;
- ✓ Die polisie en justisie moet só betroubaar wees en soveel agting en respek in die gemeenskap geniet, dat niemand die reg in eie hande sal wil neem nie.

† **Matteus 25:34-40 en Hebreërs 13:3**

- ✓ Die Evangelie moet ook in gevangenisse verkondig word;
- ✓ Korrupsie moet in gevangenisse uitgeroei word;
- ✓ Gevangenes moet beskerm word teen geweld en seksuele vergrype;
- ✓ Bewaarders mag nie kop in een mus met misdadigers wees en verbode goed in tronke insmokkel nie;
- ✓ Gevangenes moet effektief gerehabiliteer word om weer suksesvol in hulle gesinne en die gemeenskap in te skakel;
- ✓ Bid vir die families van gevangenes.

Notas: Skryf neer wat die Here deur sy Gees nog op jou hart lê om vir die regering te bid. Jy kan ook die name van politieke leiers (plaaslik, provinsiaal en/of nasionaal) hier neerskryf:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jou toekoms.....
JOU KEUSE!

X 40 Dae GEBEDSFOKUS 2021

AMOS AGRIMIN

secretary@amosafrica.net
www.amosafrica.net

AMOS AGRIMIN STREKE

Vir kontak- en bankbesonderhede,
besoek ons webwerf
www.amosafrica.net
Amos Agrimin Kaap
(Wes-Kaap)
Amos Agrimin Sentraal
(Vrystaat en Noordwes)
Amos Agrimin Noord-Kaap
(Noord-Kaap en
oorblywende provinsies)

www.amosafrica.net

Find us on
Facebook

40-Dae Gebedsfokus
uitgegee deur *Amos*
Agrimin Noord-Kaap

Bankbesonderhede:

Amos Agrimin
FNB Brandwag, 230534
Rek. 5299 000 8842

